S32 P1 GRATIS 2-CL
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 8, 1994

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXV Kaina 35 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, VASARIS — FEBRUARY 8, 1994 Nr. 26

Žinios iš Lietuvos — Elta

Banko vadovas nemano, kad reikia Valiutų valdybos

Vilnius, vasario 7 d. (Elta) — Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius pareiškė, kad niekas nesugeba jo įtikinti, jog Lietuvoje valiutų valdyba reikalinga ekonomiškai, o ne vien politiškai.

Banko valdytojas teigė, kad sukūrus valiutų valdybą, ji garantuotų padengimą valiuta tik tų pinigų, kuriuos į apyvartą išleidžia Lietuvos Bankas. Tačiau tai netaikytina pinigams, kurie į apyvartą patenka per komercinių bankų išduotus kreditus. Jis taip pat pastebėjo, kad susiejus litą su viena valiuta, pavyzdžiui, JAV doleriu, litas ir toliau svyruotų palyginti su Vokietijos marke.

Tačiau apie Valiutų valdybos būtinumą kalba šalies premjeras Adolfas Šleževičius, remdamasis Tarptautinio Valiutos Fondo atstovų nuomone.

Lietuvos Banko vadovas yra įsitikinęs, kad pavyks rasti TVF misijai priimtiną variantą, kuris atitiktų šalies ekonomikos poreikius ir kuriam iš principo pritartų TVF.

Ukrainos prezidento vizitas Lietuvoje — svarbus

Prezidento Algirdo Brazausko kvietimu vasario 8 d. į Lietuvą su oficialiu vizitu atvyks Ukrainos prezidentas Leonid Kravčuk. Ukrainos prezidentą lydės delegacija, kurios sudėtyje — laikinai einantis ministro pirmininko pareigas Jefim Zviagilski, tautybių reikalų ir migracijos ministras Vladimir Jemec, finansų ministras Georgij Piatačenka, užsienio ekonominių ryšių ministras Oleg Slepičev, užsienio reikalų ministro pirmasis pavaduotojas Nikolaj Makarevič, Ukrainos Nacionalino Banko valdybos pirmininkas Viktor Juščenka, kiti oficialūs asmenys.

Vizito metu Lietuvos ir Ukrainos prezidentai pasirašys šalių draugystės ir bendradarbiavimo sutartį. Numatyta, jog sutartis kai kuriais ekonominiais klausimais pasirašys vyriausybių vadovai, kiti vyriausybių nariai.

Lietuvos Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis spaudos konferencijoje apgailestavo, kad tuo metu, kai jis buvo Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, Ukrainos požiūris į santykius su Lietuva buvo šaltokas. „Mano pastangos pakviesti Leonid Kravčiuk atvykti su vizitu į Lietuvą 1992 metais taip ir liko vienašalės, pasakė V. Landsbergis.

„Mes seniai suvokėme, kad Ukrainos likimas yra gyvybiškai svarbus ir Lietuvos nepriklausomybei, pabrėžė opozicijos vadas. „Dabar Ukraina ieško atramos, ir mums svarbu paremti tokį jos siekimą".

Ukrainos prezidento Leonid Kravčiuk vizitą į Lietuvą Vytautas Landsbergis pavadino „šių dienų aktualijų viršūne".

Bendradarbiavimas su Baltijos Asamblėja vis gerėja

Galimas dalykas, kitą mėnesį bus pasirašyta Baltijos Asamblėjos ir Beneliukso (Belgija, Olandija, Liuksemburgas) Asamblėjos bendradarbiavimo sutartis. Bendradarbiavimas vyktų, tikriausiai, tokiu lygiu ir tokiomis formomis, kaip ir tarp Baltijos Asamblėjos bei Šiaurės Tarybos. Apie tai spaudos konferencijoje pranešė Seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas. Jis vadovavo Lietuvos delegacijai praėjusį savaitgalį Rygoje vykusiame Baltijos Asamblėjos ir Šiaurės Tarybos seminare.

Baltijos Asamblėjos ir Šiaurės Tarybos bendradarbiavimas, pažymėjo E. Bičkauskas, nors prasidėjo neseniai, darosi vis konkretesnis ir dalykiškesnis. Seminare Rygoje jau turėjo dalyvauti Šiaurės ministrų tarybos bei visų trijų Baltijos vyriausybių atstovai, bet Lietuvos vyriausybės delegacija negalėjo atvykti dėl autoavarijos.

Seminare aptarta nemažai abiem pusėms rūpimų klausimų. Bendrame Šiaurės tarybos ir Baltijos Asamblėjos prezidiumų bei Baltijos Asamblėjos užsienio reikalų ir saugumo komiteto posėdyje, pavyzdžiui, diskutuota dėl Kaliningrado srities demilitarizavimo. Šiaurės šalių požiūris į šią problemą, anto Bičkausko, yra artimas ir Baltijos valstybių pozicijai: didelis kariuomenės skaičius Kaliningrado srityje kelia grėsmę saugumui visame Baltijos jūros regione.

Kazys Lozoraitis paskirtas ambasadorium prie Maltos Ordino

Pirmadienį Lietuvos Respublikos ambasadorius prie Šventojo Sosto Kazys Lozoraitis įteikė skiriamuosius raštus Suverenaus Maltos Riterių ordino Didžiajam Magistrui Fra Andrew Bertie. Ambasadoriumi prie Maltos ordino Kazys Lozoraitis paskirtas 1994 m. sausio 5 dieną Lietuvos prezidento dekretu.

Sakydamas kalbą skiriamųjų raštų įteikimo ceremonijoje, Kazys Lozoraitis pabrėžė, kad per visą ilgaamžę istoriją Lietuvos atstovas prie Maltos Ordino paskirtas pirmą kartą. 1993 m. rugsėjo 2 d. Maltos Ordino ambasadoriumi Lietuvoje paskirtas dr. peter Freiherr von Fuerstenberg, — taip pat pirmasis. Pasikeitimas ambasadoriais, K. Lozoraičio žodžiais, „atspindi abiejų pusių nuoširdų troškimą plėtoti draugiškus santykius bendram labui".

1991 m. spalio 10 d. ir Lietuvoje įsikūrė Maltos Ordino pagalbos tarnyba — katalikiška labdaros organizacija, savanoriškais pagrindais talkinanti Maltos ordinui. Dabar yra 429 tikrieji nariai, 95 jaunieji maltiečiai ir 80 rėmėjų. Maltos ordino pagalbos tarnybos Lietuvoje prezidentas — profesorius, daktaras Juozas Ivaškevičius, dvasios vadovas — vyskupas Juozas Tunaitis.

1991 m. Maltos ordinas atsiuntė į Lietuvą humanitarinę pagalbą — vaistų, medicinos įrangos, maisto produktų ir drabužių — 5 milijonų Vokietijos markių vertės, 1992 — 8 milijonų vertės.

Lietuvos ir Suomijos prezidentai Algirdas Brazauskas ir Mauno Koivisto sausio 20 d. konfidencialiai kalbėjosi Suomijos prezidento rezidencijoje Helsinkyje tiek dėl didesnio ekonominio bendradarbiavimo, tiek ir dėl politinio bendradarbiavimo, Lietuvai stengiantis įsijungti į Europos struktūras.

Lietuva tebepriklauso nuo Rusijos

Vilnius, vasario 5 d. (AGEP) — Sausio 27-31 dienomis Šveicarijos kurorte Davos vykusiame kasmetiniame „Pasaulio ekonomikos forume" dalyvavo ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Šiaurės regiono sesijoje jis perskaitė pranešimą apie Lietuvos ekonominę padėtį bei užsienio politiką.

Šiemet forume dalyvavo daugiau kaip 1,000 politikos vadų, pramonės atstovų, mokslo ir meno veikėjų. Latvijos ministras pirmininkas Valdis Birkavs kalbėdamas forume teigė, jog Latvija ir Estija ekonomiškai jau atsiplėšė nuo Rusijos, tuo tarpu Lietuva vis dar priklauso nuo Rytų kaimyno. Tarptautinio Valiutos Fondo pirmininko pavaduotojas R. Erb pareiškė, kad Estija yra viena iš greičiausiai rinkos ekonomiką kuriančių posovietinės Europos valstybių.

Grįžęs iš Pasaulio Ekonomikos Forumo, Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius surengė spaudos konferenciją. Premjero nuomone, makroekonominiu požiūriu Lietuvoje padėtis stabilizuota. Tačiau vis atsiliekama ne tik nuo Čekijos ar Lenkijos, bet ir nuo Estijos su Latvija.

Premjeras pasisakė už valiutų tarybos įkūrimą (Lito susiejimą su kuria nors kita valiuta) — tą paskatino susitikimas su Argentinos ekonomikos ministru; mat Argentinoje pavyko įveikti hiperinfliaciją.

Kalbėdamas apie užsienio politiką premjeras pasakė, kad pasirašytoji prekybos sutartis su Rusija neveikia, kad yra iškilęs sienų su Baltarusija klausimas, kad sutartis su Lenkija taip pat labai sunkiai rengiama. Premjeras tikisi jau šį pusmetį pasirašyti laisvos prekybos sutartį su Europos Sąjunga.

Nuostolingi metai telefonų įmonei

Vilnius, vasario 3 d. (AGEP) — Europos Komisija kreipėsi į Prancūzijos vyriausybę, prašydama atidėti 420 milijonų dolerių finansinę paramą nuostolingam kompiuterių gamybos gigantui „C-ie des Machines Bull". Europos Komisija abejoja, ar „Bull" bus pajėgi atsigauti ir konkuruoti rinkoje, nes per pastaruosius trejis metus ši kompanija patyrė 2.5 bilijono dolerių nuostolių. Prancūzijos vyriausybė ir valstybinė „France Telecom" kompanija kontroliuoja 88% „Bull" kapitalo.

Beje, „Bull" laimėjo konkursą Lietuvoje ir ji turi paruošti bei įgyvendinti kompiuterinių komunikacijų projektą „Lietuva 2000".

— **Suomijos** naujai išrinktam prezidentui Martti Ahtisaari Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasiuntė telegramą, sveikinančią su pergale.

Suomijos gynybos ministrė Elisabeth Rehn (kairėje) sveikina prezidento rinkimų laimėtoją, jos konkurentą į prezidento postą, Suomijos Socialdemokratų partijos vadą Martii Ahtisaari. Pirmuosiuose tiesioginiuose prezidento rinkimuose Suomijoje, įvykusiuose praėjusį sekmadienį, Ahtisaari laimėjo 54% visų balsų.

LDDP populiarumas krenta

Vilnius, vasario 3 d. (AGEP) — Viešoji apklausa rodo, kad Lietuvos žmonės, kaip ir anksčiau, labiausiai pasitiki Bažnyčia ir masinės informacijos priemonėmis. Apie 40% gyventojų pasitiki Lietuvos valdžia, tačiau ir jų mažėja. Mažiausiai žmonės pasitiki teismais, policija ir Lietuvos Banku — apie 30%.

Tik penktadalis Lietuvos gyventojų mano, kad artimiausiu metu reikia surengti prezidento rinkimus; 56% mano, kad nereikia. Už pirmlaikius Seimo rinkimus pasisako 28% žmonių, prieš — 45%, 27% neturi nuomonės.

Populiariausias visuomenės veikėjas, kaip ir anksčiau, yra Algirdas Brazauskas — 58% jį stato pirmoje vietoje. Tačiau, palyginus su gruodžiu, jo populiarumas nukrito 4 punktais. Vytautas Landsbergis užima penktą vietą, ir jo populiarumas pakilo 3 punktais.

Sausio mėnesį toliau krito LDDP populiarumas — nuo 20% gruodžio mėnesį iki 17% sausyje. Visas dešiniąsias partijas kartu paėmus, remia 27% Lietuvos gyventojų. Iš jų 12% remia Krikščionis Demokratus. Centristai ir socialdemokratai svyruoja ties 4% riba.

Vokietijos leidykla dovanojo knygų Seimui

Vilnius, vasario 3 d. (Elta) — Vokietijos Federacinės Respublikos ambasadoje vasario 4 d. buvo perduotos knygos ir žurnalai įvairioms Lietuvos organizacijoms. Naujai išleistų knygų padovanojo Vokietijos mokslininkų draugija, remianti mokslinius tyrimus užsienyje. Jų knygos išdalintos aukštosioms mokykloms. Privati Springer leidykla daug metodinių, mokslinių bei kitokių leidinių atsiuntė Lietuvos Seimui. Bendra šios dovanos kaina — 20,000 Vokietijos markių.

Pernai įvairios Vokietijos institucijos per šios šalies ambasadą Vilniuje išdalino Lietuvos organizacijoms (universitetams, mokykloms, ministerijoms, Seimui) 500,000 markių vertės mokomosios literatūros.

Vokietijos Ambasados kultūros atašė Irene Schultze-Rhonhof pastebėjo, kad gimininingos Lietuvos ir Vokietijos institucijos jau dabar naudojasi tokiomis pačiomis knygomis, taigi ir mūsų intelektualinis lygis — vienodas. „Įstaigos, kurioms reikalinga literatūra vokiečių kalba, visada gali kreiptis į ambasadą", pasakė kultūros atašė.

Gruzija ir Rusija pasirašė karinę sutartį

Maskva, vasario 3 d. (NYT) — Rusija ir Gruzija pasirašė bendradarbiavimo sutartį, kuri padidins Maskvos karinę įtaką Gruzijoje ir sustiprins Rusijos ryšius su prezidento Eduard Ševardnadze vyriausybe, kuri yra stipriai puolama įvairių sukilėlių grupių.

Ši sutartis, viena iš dvylikos ketvirtadienį Tbilisyje prezidentų Boris Jelcin ir Eduard Ševardnadze pasirašytų sutarčių, leis Rusijai Gruzijoje laikyti tris karines bazes po 1995 metų ir įpareigos Rusijos kariuomenę mokyti ir aprūpinti Gruzijos kariuomenę.

Protestai dėl sutarties

Dėl šio sutarties straipsnio iškilo protestai ir Maskvoje ir Gruzijos sostinėje Tbilisi, kur ketvirtadienį sprogo iš tolo valdoma bomba, užmušusi Gruzijos gynybos ministro pavaduotoją Niką Keklidzę jo bute vos porą valandų prieš Rusijos prezidento Boris Jelcino atvykimą. Vėliau, kai sprogimo vietos apžiūrėti atvyko gynybos ministras Georgy Karkarašvili, jam pačiam ar jo pavaduotojui atvėrus duris, sprogo granata. Gynybos ministras buvo sukrėstas, bet nebuvo rimtai sužeistas.

Gruzijos gynybos ministro pavaduotojas sprogimus pavadino „teroro veiksmu, naudingu tiems, kurie nenori, kad būtų sukurta galinga Gruzijos kariuomenė".

Reuterio žinių agentūra pranešė, kad prie valstybinių pastatų sostinėje Tbilisi stovėjo būreliai žmonių su plakatais: „Lauk su rusišku imperializmu" ir „Ševerdnadze — Gruzijos Nepriklausomybės žudikas".

Maksvoje, kelių parlamento frakcijų nariai, jų tarpe ir daugiausia vietų parlamente turinčios, reformos skatinančios „Rusijos pasirinkimo" partijos nariai taip pat kritikavo Rusijos karinę sutartį su Gruzija. Viešame laiške prezidentui Boris Jelcinui jie rašė, kad sutartis gali „destabilizuoti Kaukazo sritį". Jie grasino priešintis sutarčiai, kai ji bus atsiųsta į Rusijos parlamentą patvirtinti.

Rusijoje priešinamasi sutarčiai dėl to, kad pagal ją Gruzijos valdžia galėtų pasinaudoti Maskvos karine parama atsikovoti Abchaziją, kuri jau atsiskyrė nuo Gruzijos, ir Pietų Osetiją kalningame Gruzijos-Rusijos „taikos palaikymo" daliniai.

Jelcinas sako norįs išsaugoti Gruzijos teritorinį integralumą

Kalbėdamas su reporteriais ketvirtadienį Boris Jelcinas pripažino tas problemas ir pasakė, kad sutartis nebus duota parlamentui patvirtinti kol nebus išspręstas tų dviejų vietovių politinis ir teisinis statusas pagal naują Gruzijos konstituciją.

„Rusija eina iš pozicijos, kad būtina išsaugoti Gruzijos teritorinį integralumą, tuo pačiu pilnai išsaugant ir Abchazijos bei Pietų Osetijos interesus", pasakė Jelcinas spaudos konferencijoje Tbilisyje, nuvykęs ten vienai dienai sutarties pasirašyti. Jis prašė, kad Jungtinės Tautos ir toliau tęstų pastangas tarpininkauti, ieškant sprendimo dėl Abchazijos ir sakė, kad čia gali prireikti Rusijos kontingento, kuris užtikrintų saugumą į namus sugrįžtantiems dešimtims tūkstančių pabėgėlių.

Rusijos prezidentas taip pat sakė, kad Gruzija ir Rusija tebestudijuoja Gruzijos sugrįžimo į rublio zoną klausimą. Jei tai įvyktų, Gruzijai tektų atsisakyti ir ekonominio suverenumo.

Rusai išnaudoja Gruzijos silpnumą

Nuo pat Sovietų Sąjungos žlugimo įvairios etninės ir politinės grupės Gruzijoje stengiasi išsikovoti daugiau autonomijos, ir jų nepasitenkinimus išnaudoja įvairios kitos grupės, jų tarpe Gruzijoje gyvenantys rusai, musulmonų mažumos Rusijos šiauriniame Kaukaze ir Rusijos kariuomenės karininkai. Prezidentas Eduard Ševardnadze yra pasakęs, kad „itin sudėtingų ir aštrių konfliktų" išsprendimas yra būtinas, jei Gruzija, kurios ekonomija jau visai sužlugusi, nori išvengti visiško bado ir skurdo.

Kruvinas karas Abchazijoje, prie Juodosios jūros, baigėsi praėjusį rudenį, kai atsiskirti nuo Gruzijos norinčios pajėgos, nepaisydamos paliaubų, matyt, leidžiant vietoje esantiems rusų dalinių vadams, laimėjo karinę pergalę. Tai sudavė didelį smūgį prezidento Ševardnadzės valdžiai. Netrukus po to atgijus jo buvusio priešininko Zviad Gamsachurdijos vadovaujamui sukilimui, Ševardnadze paprašė Rusijos pagalbos, kurią gavo tik davęs sutikimą, kad Gruzija įstos į Maskvos dominuojamą Nepriklausomų Valstybių Sandraugą.

Aukšti Rusijos kariuomenės pareigūnai tvirtina, jog jų pagrindinis rūpestis — atstatyti taiką ir stabilumą jai kritiškai svarbiame pietiniame pakraštyje. Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev pasakė, kad Rusija pasiliks tris karines bazes Gruzijoje ir penkias Kaukaze, kuriose iš viso bus 23,000 karių. Pagrindinis šių dalinių uždavinys, anot Gračev, yra apsaugoti šį regioną nuo grėsmės iš lauko, Nepriklausomų Valstybių Sandraugos kolektyvinio saugumo sutarties rėmuose.

Bet Gruzijoje mažai kas pasitiki Rusijos pažadais. Kai kur skelbiama, kad dėl šios naujos karinės sutarties Gruzijos gynybos ministras Georgy Karkarašvili protesto ženklan atsistatydino.

KALENDORIUS

Vasario 8 d.: Šv. Jeronimas Emiliani; Saliamonas, Salys, Daugvilė, Nirma.

Vasario 9 d.: Apolonija, Marijus, Erikas, Algė, Girvydas.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

GAISRO GESINIMAS, O KAS PO TO?

Gruodžio mėnesio pradžioje Amerikoje lankėsi prof. dr. Aleksandras Kriščiūnas, Kauno Medicinos akademijos reabilitacijos klinikos vadovas. Pasivijus jį Michigano universitete Ann Arbor, profesorius sutiko atsakyti į keletą klausimų ir pasidalinti savo įspūdžiais.

— Jūs Amerikoje ne pirmą kartą. Koks Jūsų šio vizito tikslas?

— Medicinos pažanga, kurios dėka vis daugiau žmonių išlieka gyvi po sunkių, ūmių ilgų, traumų, ilgėjantis gyventojų amžius lemia tai, kad gydytojams vis dažniau tenka susidurti su ligų, traumų pasekmėmis; sutrikdomas žmogaus sugebėjimas judėti, orientuotis, komunikuoti, save prižiūrėti. Amerikoje skiriamas didelis dėmesys tokių žmonių su negalia reabilitacijai, jų gyvenimo pilnavertiškumui. Pagalbą jiems teikia reabilitacijos specialistų komandos. Kadangi šios problemos aktualios ir Lietuvoje, su šių specialistų rengimo programomis bei darbu noriu susipažinti.

— Kur ir su kuo teko daugiausia bendradarbiauti ir informuotis?

— Jau keli metai mums padeda Michigano universiteto fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriaus profesorius William P. Warring. Jo kvietimu ir atvykau, daugiausia su juo bendradarbiaujame. Su medicinos seserų ruošimo programomis mane supažindino šio universiteto medicinos seserų fakulteto dekanė profesorė Violeta Barkauskas. Su kardiologinių ligonių reabilitacija mane supažindino gydytojas Felix Rogers.

— Ar ką nors bus įmanoma pritaikyti Lietuvoje?

— Reabilitacijos sistema Amerikoje kuriama jau keli dešimtmečiai, sukaupta nemaža patirties pačių sunkiausių ligonių po sunkių galvos ir nugaros bei smegenų traumų reabilitacijoje, gaminant technines reabilitacijos priemones, pritaikant aplinką, apmokant ligonius ir jų artimuosius. Manau, kad daug ką mes galime perimti. Svarbu, kad nebūtų pamirštas nei vienas žmogus, turintis sunkią negalią.

— Kokios kliūtys gali gerus norus užblokuoti?

— Norint sukurti efektyvią žmonių su negalia reabilitacijos sistemą, reikia lėšų. Amerikiečiai įrodė, kad jos gana greitai atsiperka. Šios sistemos kūrime turi dalyvauti ne tik medikai, būtina vyriausybės pagalba, visuomenės palaikymas. Žmonių su negalia integracija į visuomenės ir valstybės gyvenimą yra vienas iš civilizuotumo rodiklių. Didžiausias kliuvinys gali būti to nesupratimas.

— Poreikių daug visose gyvenimo srityse. Konkrečiai, kokie poreikiai ar problemos laukia medicinoje neatidėliotino sprendimo?

— Žinoma, kad daugiausia žmogaus sveikata priklauso nuo aplinkos, darbo, būties sąlygų, įpročių, o tik vėliau nuo teikiamos medicininės pagalbos kokybės. Reformos turi būti daromos visose šiose srityse. Kitaip žymesnio efekto nepasieksime.

— Be abejo, Jums teko girdėti apie kai kurių išeivijos medikų kritiką Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos adresu. Kiek čia tiesos?

— Kritika reikalinga ir naudinga. Kritikuojame ir Amerikos sveikatos apsaugos sistemą. Tačiau ji turi būti konstruktyvi, teikiant realiai įgyvendinamus pasiūlymus pagal šalies socialinį-ekonominį išsivystymą. Už tokią kritiką ir pasiūlymus mes turime dėkoti. Kritika, kuri sukelia tik plojimus, nieko gero neduoda, nebent geriau jaučiasi, tas, kuris kritikuoja.

— Išeivija stengiasi Lietuvai talkinti medikamentais, instrumentais, aparatūra. Kiek iš to praktiškos naudos?

— Reikia džiaugtis, kad mums stengiamasi padėti. Ši pagalba tikrai reikalinga ir labai ačiū visiems, kurie ją teikia. Manau, kad galvojant apie efektyvią pagalbą, reiktų daugiau remti tikslinius projektus, specialistų rengimą. Tačiau dar kartą ačiū visiems, kurie padeda Lietuvos žmonėms. Suteikta pagalba tikrai daug kam padėjo.

Manau, kad šiuo metu ypač reikalinga tikslinė pagalba besikuriančiom reabilitacijos įstaigom, kurios užsiima sunkių, ilgai sergančių ligonių problemomis.

— Esate naujai įsikūrusios Lietuvos reabilitacijos sąjungos pirmininkas. Kas tą sąjungą apjungia, kokia jos veikla, ateities planai?

— Lietuvos reabilitologų sąjunga įsikūrė prieš dvejus metus. Ji jungia per du šimtus, reabilitacijos srityje, dirbančių specialistų, pasiskirsčiusių Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio srityse. Pagrindinis sąjungos tikslas — kelti visų gydytojų kvalifikaciją, teikti pasiūlymus dėl reabilitacijos įstaigų darbo, vykdyti mokslinį-tiriamąjį darbą. 1994 m. planuojame organizuoti konferenciją reabilitacijos klausimais, į kurią numatome pasikviesti ir svečių iš užsienio.

— Lietuvoje priskaičiuojama 400,000 žmonių su negaliom. Tai beveik 10% krašto gyventojų. Kokios svarbiausios negalių priežastys ir grupuotės?

— Dažniausias invalidumas Lietuvoje nustatomas dėl širdies ir kraujagyslių ligų, auglių, psichikos sutrikimų, traumų, invalidumą, kaip ir gaisrą, lengviau pastebėti negu užgesinti. Reikia pasakyti, kad neretai invalidumo priežastis būna tai, kad ūmaus susirgimo ar traumos metu nebuvo suteikta tinkama reabilitacinė pagalba. Tokį invalidumą mes vadiname antriniu invalidumu. Dažnai tai įvyksta todėl, kad neturime reikiamų reabilitacijos priemonių, kartais, kai nepagalvojama apie tolimesnį ligonio gyvenimą, praėjus ūmiam periodui.

— Ką tik pasirodė reabilitacijos vadovėlis, kurio vyriausiu autoriumi esate. Kam tas vadovėlis taikomas?

— Iki šiol Lietuvoje studentai nebuvo mokomi reabilitacijos principų, gydant sunkias ligas ir traumas. Neturėjome ir mokomosios literatūros šiais klausimais. Parengtas reabilitacijos vadovėlis yra pirmasis lietuvių kalba. Jis turėtų kiek užpildyti šią spragą. Manau, kad jis bus naudingas visų specialybių gydytojams. Ateityje jį reikės plėsti, tobulinti.

— Įvesta nauja fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojų specialybė. Koks ja susidomėjimas?

— Kaip minėjau, reabilitacijos gydytojų iki šiol neturėjome. Nuo praėjusių metų įvesta fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojų rezidentūra, kuri truks dvejus metus. Stojant į šią rezidentūrą, buvo konkursas. Šiuo metu turime penkiolika rezidentų. Rezidentų ruošimo programas derinam su profesoriumi Viljamu P. Warring. Baigęs rezidenciją gydytojai galės toliau tobulintis siaurose specialybėse.

— Kiek dėmesio ir paramos susilaukiama iš vyriausybės, kitų medicinos specialybių, plačiosios visuomenės reabilitacijos programą plečiant ir vykdant?

— Reikia pasakyti, kad Lietuvos vyriausybė, viena pirmųjų iš buvusių sovietinių respublikų, 1991 metais priėmė invalidų integracijos įstatymą, kuris reguliuoja invalidumo nustatymą, invalidų medicininę, profesinę ir socialinę reabilitaciją, aplinkos pritaikymus invalidams, invalidų ugdymą, mokymą, nustato invalidų integracijas į darbą, profesiją, visuomeninį gyvenimą, teisines, ekonomines ir organizacines garantijas. Tačiau, kad jis būtų įgyvendintas reikia dar daug, daug dirbti, nes kol kas jis dar popieriuje... Pirmieji žingsniai žengti, o jie paprastai sunkiausieji.

— Kokios Jūsų pareigos kaip respublikos vyriausio reabilitologo?

— Respublikos neetatinis vyriausias reabilitologas turi teikti pasiūlymus sveikatos ministerijai, kaip gerinti reabilitacijos įstaigų darbą, gydytojų kvalifikacijas. Čia man daug padeda reabilitologų asociacijos valdyba, kraštų draugijos. Turime nemažai entuziastų, kurie rengia invalidų reabilitacijos programas, prisideda prie projektų ruošimo.

Kalbėjosi **dr. Romualdas Kriaučiūnas.**

Dr. A. Kriščiūnas (trečias iš kairės), Kauno Akademinės klinikos reabilitacijos skyriaus vedėjas, Lithuanian Mercy Lift organizacijos posėdyje Lemonte.

Lietuvos našlaičiai, kuriems GI International kelionių agentūra (vad. Algis Grigas) Vilniuje suruošė Kalėdų eglutės šventę ir apdovanojo gausiomis dovanomis.

AKUPUNKTŪRA — KITOKS GYDYMAS

GYD. DANGUOLĖ BORTKEVIČIENĖ

Akupunktūra, kaip profilaktikos priemonė, žinoma apie 5,000 metų Rytų liaudies medicinoje. Nepaisant tokio amžiaus, šis metodas vis plačiau įtraukiamas kaip veiksminga šių laikų profilaktikos ir gydymo priemonė. Akupunktūros klausimais ir naujais gydymo metodais vien žurnalų kas mėnesį išspausdinama 120 kalbų Anglijoje, Vokietijoje, Suomijoje, Norvegijoje, Turkijoje, Lietuvoje, Italijoje, Prancūzijoje ir kitur.

Akupunktūros gydymo mechanizmas pagrįstas įgimtais, odoje esančių taškų-zonų ryšiais su vidaus organais. Oda akupunktūrinio taško vietoje turi skirtingas savybes nei aplinkinė oda. Ji yra imlesnė elektrai ir raudoniesiems saulės šviesos spinduliams, 0,5 laipsnio karštesnė, du kartus jautresnė skausmui. Šių taškų visumą sudaro per kūną einantis linijų tinklas, kuris palaiko mūsų organizmo ryšį su žemės elektromagnetiniu lauku, reaguoja į pasikeitimus saulės ir mėnulio įtakoje.

Lėtinį susirgimą turintys žmonės daug jautriau reaguoja į klimato pasikeitimus, nes šios zonos būna lyg atskiri langeliai į kūną. Organizmas stengiasi gauti kuo daugiau šilumos, saulės šviesos, elektros krūvio iš atmosferos, kaip papildomą energiją, vaduojantis iš ligos.

Subtiliai pastabi kiniečių, japonų, korėjiečių liaudies praktika paliko rišlią, aiškią taškų sistemą ir gydymo bei profilaktikos galimybes jau prieš 5,000 metų. Ši sistema per ilgą gyvavimo istoriją įrodė savo veiksmingumą.

Tose šalyse, kur metodas taikomas ligų profilaktikai, širdies ligos (atakos), smegenų priepuoliai (kraujo išsiliejimai) atsitinka daug vėliau, negu šalyse, kur šis metodas tik pradedamas taikyti. Rimtais moksliniais darbais ir gyvenimu įrodyta, kad akupunktūra skatina kraujo ląstelių atsparumą virusiniams susirgimams (pvz. influenzai), didina imuninės sistemos galimybes, kovojant su vėžinėmis ląstelėmis bei lėtina senėjimo procesą visame organizme. Derinant medikamentinį gydymą tabletėmis su akupunktūra, galima mažinti vaistų dozes, bet tuo pačiu gerinti tų vaistų veiksmingumą ir apsaugoti organizmą nuo alergijos būtiniems vaistams.

Amerikoje, Europoje, Afrikoje, Azijoje kas metai organizuojamos akupunktūros konferencijos, kur labai nuodugniai nagrinėjami praktiniai, ekonominiai, ekologiniai ir etniniai šio metodo pritaikymo klausimai, nes laimime visi kartu:tiek profilaktikoje, tiek chirurginiame, tiek ir farmakologiniame gydyme. Įrodytas veiksmingumas nemigos, pojtampinės būklės atvejais, sveikstant po operacijų. Jau taikomas metodas AIDS liga sergantiems. Yra žinoma, kad pooperacinių žaizdų gijimas pagreitėjo du kartus, nenaudojant nuskausminančių vaistų po operacijų, bet naudojant akupunktūrą.

Norintiems atsisveikinti su rūkymo įpročiu, akupunktūra padeda ypač veiksmingai. Labai svarbu kiekvienam žinoti 20-30 savo odoje esančių taškų, kad galėtumėm išvengti virusų, įtampos, nemigos pasekmių, kad nejaustume metų naštos. Apie tai gali patarti specialistai, ištyrę kiekvieno žmogaus odoje esančių taškų jautrumą. Pakanka vienos ar dviejų procedūrų per savaitę, kad žmogus pajustų fizinį ir emocinį pagerėjimą, sumažintų imamų vaistų dozes, pamirštų chroninį skausmą - migreną, sprando tempimą, pirštų tirpimą. Akupunktūrai naudojamos plonos, lyg plaukas, adatėlės (jas nenaudoja antru kartu, bet išmeta po kiekvieno paciento). Įdūrimai, kartu su tų taškų-zonų masažu, yra tikrai veiksmingi. Daugelis gali juos atlikti ir namie, pamokyti specialistų.

Lietuvoje taip pat sėkmingai dirba apie 200 akupunktūros gydytojų, užpildydami vaistų stygiaus spragas. Vaistus gauname labdaros būdu, bet labdara juk neamžina. Turim galvoti, kaip likti sveikesniems ateičiai. Lietuvos akupunktūros sąjunga yra Europos akupunktūros sąjungos — ICMART narė. Po nepriklausomybės paskelbimo bendraujame su viso pasaulio kolegomis, kaip lygūs partneriai, nejausdami jokios išprusimo stokos. Mes tikime, kad akupunktūra yra ne tik senovės, bet ir ateities gydymo priemonė.

Danguolė Bortkevičienė yra ausų, nosies, gerklės ir akupunktūros gydytoja, dirba Šv. Jokūbo ligoninėje Lietuvoje. Ji yra Europos akupunktūros sąjungos vicepirmininkė. Šiuo metu gyvena Čikagoje (laikinai) ir dirba vienoje akupunktūros klinikoje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $90.00. Foreign countries $100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$90.00	$50.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$100.00	$55.00	$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$50.00	$35.00	$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$55.00	$35.00	$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	
Paprastu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00	$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PAGALBA VAIKŲ LIGONINĖMS

Klaipėdos vaikų ligoninė įsigijo ultragarsinį diagnostikos aparatą. Juo bus tikrinami vaikų vidaus organai, širdies ir kraujagyslių, endokrininės sistemos, kūdikių smegenų patologijos. Šis aparatas pasitarnaus visos Lietuvos vaikams. 50, 000 dol. šio aparato įsigijimui skyrė Klaipėdos tabako fabriką nupirkusi JAV firma „Philip Morris", 65,000 dol. — Klaipėdos savivaldybė. 50,000 dol. JAV firmos padalinys skyrė ir Kauno vaikų ligoninei.

RUOŠIASI ATKURTI „LIETUVOS VAIKO" DRAUGIJĄ

Atkuriama nepriklausomoje Lietuvoje veikusi „Lietuvos vaiko" draugija. Kaune susirinkusi iniciatyvinė grupė nutarė pratęsti ir plėtoti draugijos veiklą. Draugiją remia Bažnyčia, kai kurie verslininkai. Atkuriamoji konferencija numatoma kovo mėnesį.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9. antr. 12-6. penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6. Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Neleiskime, kad dingtų išeivijos veiklos pėdsakai!

Dažnai nusiskundžiame, kad neturime archyvinės medžiagos: archyvai išgrobstyti, sunaikinti, sudeginti. Tuo klausimu galvojant, man dažnai kyla klausimas: kodėl išliko Karaliaučiaus, Rygos, Krokuvos ir Varšuvos archyvai, o Vilniaus neišliko? Juk visi beveik vienodai galėjo būti švedų, Maskvos ir Napoleono demoralizuotų dalinių plėšiami. Pirmiausia, manyčiau, kad mes patys jų nekūrėme ir netausojome. Toli į praeitį nesileidžiant, gerai žinome, kas su KGB archyvais atsitiko. Rusams pastatus apleidus ir lietuviams juos perėmus, kas norėjo, po juos rausėsi ir dokumentinę medžiagą rinkosi. Tad dabar kaltųjų ir nebėra!

Kuomet buvo leidžiama Tarybų Lietuvos enciklopedija, tai išeivijai daug vietos nebuvo paskirta. Patriotiniai nusiteikusi išeivija neegzistavo. Atrodė, kad išeiviją vieni „pažangieji" tesudarė. Dabar tie patys — įvairūs veikėjai, valdžios pareigūnai ir ambasadoriai, kuomet atvyksta, tai neina pas „pažangiuosius", bet pas tuos, kurie „neegzistavo". Skverbiasi į mūsų spaudą, sales ir, net neatsipraše, ant mūsų scenų lipa. Visa tai daroma, „tėvynės" skraiste prisidengus.

Bet dabar apie tai, kad mes dažnai pasiskųsdavome ir padejuodavome, kad Lietuva mūsų nenori matyti. Tai buvo praeityje, o dabar norėtų ne tik matyti, bet ir daugiau žinoti. Per tiek dešimtmečių apie išeiviją buvo draudžiama kalbėti arba rašyti, tad nereikia stebėtis — jeigu mažai apie mus žino. Be to, propaganda savo padaro. Kadangi viešai apie išeiviją tebuvo tik blogai kalbama, tai žmonių pasąmonėje neigiamas įvaizdis yra susidaręs. Norint tą įvaizdį pakeisti, reikia apie mus tikslesnių žinių duoti, kad žmonės, kurie nori, galėtų susipažinti su išeivijos žmonėmis ir jų veikla. Dabar Mokslo ir enciklopedijų leidykla Vilniuje rengiasi išleisti keletos tomų enciklopediją, kurioje būtų surinkta medžiaga apie išeiviją. Pirmasis tomas bus skirtas Amerikos lietuvių biografijoms. Nors mes turime vadinamą „bostoniškę" enciklopediją, tačiau jau ir jos „papildymų" paskutinis tomas artėja prie dešimtmečio. Nors po redakcijos pratarme yra nurodyta 1985.III.22, tačiau medžiaga buvo pradėta telkti keletą metų anksčiau. Tad, galima sakyti, kad jau yra dvylikos metų tarpas, kuris nėra aprašytas. Per tą laiką daug kas pasikeitė: vieni mirė, kiti mokslus baigė ir iškilo į mokslines, verslo ar administracines pozicijas, kurias reikėtų bent trumpai aprašyti. Rašytojai ir poetai, nors ir nedaug, bet parašė naujų knygų, kurios praeityje nebuvo įtrauktos. Daugelis gavo mokslinius laipsnius. Išeivijos profesoriai dėsto Lietuvos universitetuose. Pora iš jų net buvo išrinkti į Vytauto Didžiojo universiteto rektorius. Visa tai reikia pažymėti ir aprašyti.

Taip pat reikia, kad Lietuvos žmonės susipažintų su išeivijos veikėjais be visokių sovietinių epitetų. Pavyzdžiui: „Jo kūryboje žymu antitarybinės tendencijos", arba „Vienas 1926.XII.17 valst. faš. perversmo ir 1927 II pučo organizatorių" — taip yra aprašomas visuomenės veikėjas, kurį mes žinome, kaip valstybininką ir dienraščio redaktorių. Tad rengiamoje enciklopedijoje be šių visų pagražinimų bus apsieita. Iš Vilniaus Mokslo ir enciklopedijų leidyklos yra atvykusios dvi redaktorės — mokslinės bendradarbės Jonė Liandzbergienė ir Jūratė Tamulaitienė, kurios jau keturi mėnesiai dirba Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, Čikagoje. Jų viešnagė jau eina į galą, o medžiagos dar daug trūksta. Pagal turimas kartotekas, buvo išsiuntinėta keli tūkstančiai anketų, dar daug iš jų nesugrįžo.

Yra daug žinomų asmenų, kurie nėra į kompiuterius arba kartotekas įtraukti, yra ir tokių, kurie yra adresus pakeitę. Tokiems anketos arba nebuvo pasiųstos, arba jų negavo. Tad tie, kurie anketų negavo neturėtų galvoti, kad jie yra nereikalingi. Juo daugiau biografijų ir aprašymų bus gauta, tuo geriau. Ir be anketų galima parašyti savo „curriculum vitae". Žinoma, reikia prisilaikyti enciklopedinių normų ir ribų — 120-150 žodžių ir pageidautina nuotrauka. Parašius reikia siųsti: Lithuanian Research and Studies Center, 5600 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039. Nuo mūsų pačių priklausys, kaip būsimoji enciklopedija atrodys. Tad reikia bendros talkos. Tie, kurie mūsų enciklopedijoje yra aprašyti, turėtų duoti paskutiniųjų 10-ties metų papildymus. Mirusiaisiais turėtų jų šeimos, giminės ar draugai pasirūpinti.

Juozas Žygas

SEIMAS PATVIRTINO IŠEIVIŲ KOLEKTYVINĮ IŠPILIETINIMĄ

BRONIUS NEMICKAS

Mūsų laikraščiai — Lietuvoje ir išeivijoje — džiaugiasi ir savo skaitytojus džiugina, neva, seimui priėmus pastarąjį pilietybės įstatymo pakeitimą, visi lietuviai tapę Lietuvos piliečiais. Deja, toks džiaugsmas yra nepagrįstas, džiuginimas — kreivas, naujiena — netikra.

Pilietybė yra tam tikra politinė jungtis tarp asmens ir valstybės, tiksliau tariant, abišalė piliečio ir valstybės pareigų bei teisių sąraizga. Pilietybė gyvuoja tik valstybėje. Ji miršta, liaujasi gyvavus, kai žlunga valstybė. Žlugusios valstybės buvusieji piliečiai tampa arba kitų (tebegyvuojančių) valstybių piliečiais, arba asmenimis be pilietybės.

Tačiau Lietuva, ją Sovietų Sąjungai karine jėga okupavus ir neteisėtai įsiinkorporavus, nenustojo savo valstybinės gyvasties, nes sovietinės okupacijos nepripažino nei tarptautinė bendruomenė, nei lietuvių tauta. Taigi Lietuvos valstybė de jure ir iš dalies de facto gyvavo: tarptautinėje bendruomenėje reiškėsi išlikusi ir pripažįstama jos diplomatinė tarnyba, o krašte ir užsieniuose Sovietų Sąjungos karinei okupacijai priešinosi lietuvių tauta. Tampriai susiraizgiusi su Lietuvos valstybe, tebegyvavo ir Lietuvos pilietybė, nes Sovietų Sąjungos karinė okupacija, vykdydama valdžios funkciją, pagal tarptautinę teisę nenusavino ir nepakeitė lietuvių tautai priklausančio Lietuvos suverenumo, neatrezgė Lietuvos piliečių politinės sąraizgos su, de jure tebegyvuojančia, Lietuvos valstybe. Tuo būdu Sovietų Sąjungos karinė okupacija nepanaikino ir nepakeitė Lietuvos piliečių pilietybės. Jie išliko, kaip ir buvę, de jure tebegyvuojančios, Lietuvos valstybės piliečiais. Lietuvos piliečiams neteisėtai primesta tariama Sovietų Sąjungos pilietybė buvo tik sovietinė apgaulė. Todėl, lietuvių tautai 1990 m. kovo 11 d. atstačius Lietuvos Respublikos suvereninių galių vykdymą, kitaip tariant, formaliai atkūrus Lietuvos valstybę, kartu atgijo ir apmirusi jos pilietybė visiems jos piliečiams, nepaisant, kur jie begyventų — Lietuvoje, Sibire ar Australijoje.

Tačiau Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos 1991 m. gruodžio 5 d. priimtasis pilietybės įstatymas, apibūdindamas Lietuvos pilietijos apimtį, iš jos išskyrė (taigi išpilietino) tuos nepriklausomos Lietuvos piliečius, kurie nuo 1940 m. birželio 15 d. okupanto buvo išvyti iš savojo krašto ir svetur tapę kitų valstybių piliečiais, (1 str., 1 pastr.). Taigi Aukščiausioji taryba neteisėtai (prieštaraudama tarptautinės teisės nuostatams, aptariantiems karinės okupacijos padarinius) išpilietino keleodešimt tūkstančių Lietuvos piliečių, okupanto išvytų iš savojo krašto bei jų palikuonių. Išpilietinimas nepagrįstai bandomas motyvuoti dvigubos pilietybės vangstymu. Kadangi — viena — dvigubos pilietybės draudžiamasis konstitucinis nuostatas nebuvo absoliutus (žiūr. Laikinojo pagrindinio įstatymo 13 str.) ir — antra — minimas pilietybės įstatymas buvo ruoštas maždaug tuo pačiu metu, kaip ir nekilnojamojo turto pertvarkos įstatymai — tai ir konjunktūvinis pragmatizmas taip pat galėjo lemti išeivių išpilietinimą.

Pilietybės įstatymas, išpilietinęs išeivius, dar labiau supainiojo vadinamąsias pilietybės išsaugojimo ir atstatymo painias procedūras. Teisėtus Lietuvos piliečius išeivius, tapusius kitų valstybių piliečiais, pavertė priviligijuotais „Lietuvos svečiais", leido jiems pasiprašyti Lietuvos pilietybės „atstatymo", nustatė jo sąlygas, būtent: atsisakyti turimos svetimos valstybės pilietybės, raštu pasiprašyti Lietuvos pilietybės „atstatymo" (pridedant įrodomųjų dokumentų krūvą), pastoviai apsigyventi Lietuvoje, prisiekti Lietuvos Respublikai; tuos „Lietuvos svečius" suskirstė kategorijomis ir kiekvienai jų nustatė skirtingas pilietybės „atstatymo" sąlygas.

Iš tėvų žemės okupanto išvyta išeivija nenumojo ranka į Lietuvą: mylėjo ją romantiškai, išgyveno jos varganą dalią, uoliai dėjosi prie jos išsivadavimo pastangų, jautėsi neatskiriamai susieta su kenčiančia lietuvių tauta. Išpilietinimas, išeiviją giliai sukrėtęs ir skaudžiai įžeidęs, tolydžio stumia ją nuo Lietuvos. Tatai darosi numanu ir Lietuvos valdžiai. Turbūt todėl veikiai suskasta taisyti, lopyti blogą pilietybės įstatymą. Jau 1991 m. gruodžio 10 d. (vos tik penkioms dienoms praėjus nuo priėmimo) papildomas pilietybės įstatymo 18 str., įrikiuojant į „Lietuvos svečių" gretą ir jų vaikus, „kurie su gimimu kitoje valstybėje neįgijo tos valstybės pilietybės". Maždaug po dviejų mėnesių (1992 m. vasario 11 d.) pakeičiami pilietybės įstatymo 28 ir 31 straipsniai, liečią pilietybės „atstatymo" procedūrą. Tų pat 1992 m. lapkričio 19 d. keičiami 14 ir 25 str. nuostatai, liečią mišrios pilietybės tėvų vaikų pilietybę. Jau seimui viešpataujant, 1993 m. liepos 12 d. užsimota sulopyti pilietybės įstatymą dviejų spalvų lopiniais: vienu siekta ir „Lietuvos svečių" vaikams palengvinti Lietuvos pilietybės „atstatymo" sąlygas (18 str. 3 pastr.), kitu — rusų kolonistams (12 str. papildyti, 16 str. pakeisti, 30 str. panaikinti). „Lietuvos svečių" vaikai pralaimėjo — nesurinko reikalaujamos daugumos. Rusų kolonistams numatytosios lengvatos seime praėjo, bet prezidentas, berods, jų nepasirašęs. Sprendžiant iš Valstybės žinių, jis ir be atitinkamo pilietybės įstatymo pakeitimo (iš rankovės) savo dekretais maloningai ir gausiai žarsto Lietuvos pilietybę rusų kolonistams, kaip „turintiems ypatingų nuopelnų Lietuvos Respublikai (16 str.)

Pastarasis pilietybės įstatymo pakeitimas, seimo priimtas 1993 m. gruodžio 9 d. ir nepagrįstai nudžiuginęs kai kuriuos mūsų laikraščius, domisi tik „Lietuvos svečiais" (šiuokart nesirūpina rusų kolonistais). „Lietuvos svečių " vaikams palengvinamos sąlygos į Lietuvos pilietybės „atstatymą" — ir iš jų nebereikalaujama turimos kitos valstybės pilietybės atsisakymo. Dėl pilietybės įstatymo sandraikos yra neaišku, ar „Lietuvos svečių" vaikų pilietybės „atstatymą" dar sąlygoja persikėlimas į Lietuvą nuolat ten gyventi ir priesaika Lietuvos Respublikai!?

Šiuo pilietybės įstatymo pakeitimu seimas tačiau nė iš tolo nepalietė paties esmingiausio dalyko — paliko ir toliau galioti, taigi patvirtino Lietuvos išeivijos kolektyvinio išpilietinimo nepelnytą bausmę.

Blogai pasiūtas rūbas, kad tiktų, paprastai būva persiuvamas, bet ne lopomas. Tas pats tinka ir įstatymui!

Danutė Bindokienė

Tokios olimpiados niekas nepamirštų

Artėjant žiemos olimpiados pradžiai, vis daugiau dėmesio skiriama būsimoms varžyboms ir atletams, kurie jose dalyvaus. Šiuo metu dar nėra visai aišku, kiek iš viso dalyvių suvažiuos iš įvairiausių pasaulio kraštų, net ir iš tų, kuriuose ledą daugumas mato tik gaivinančio gėrimo stiklinėje. Olimpiada nėra vien sportas ir laimėjimai, bet taip pat tarptautinis bendravimas, kitų kraštų pažinimas ir savojo reprezentacija. Pasaulyje, kur nuolat vyksta neramumai, kur kovojama ne tik ginklais, bet ir diplomatų žodžiais, olimpiados sąvoka atneša malonią atgaivą.

Olimpinių žaidimų metu susipažinsime ne vien su skirtingų kraštų atletais, bet turėsime progų geriau pažinti olimpiados šeimininką — Norvegiją. Taip pažinome ir kitus kraštus, kuriuose vyko vasaros ar žiemos olimpiados.

Viena tokių vietovių buvo miestas, kurio vardą mums kasdien kelis kartus pakartoja žiniasklaida, nes ten šiandien vyksta mirties olimpiada, kurios laimėtojas yra kiekvienas, tą dieną išvengęs amžinybės.

Anuomet uždaromosiose ceremonijose po žiemos olimpiados visi dalyviai linksmai sukosi milžiniškoje čiuožimo aikštėje ir traukė dainą, kurios priedainis buvo maždaug toks: „Kur mes benukeliausim, kur bebūsim, niekad nepamiršime Sarajevo — draugiško, smagaus, snieguoto miesto, kuriame prabėgo tiek malonių valandų". Kažin, kiek tų anuometinių dainininkų dar gali prisiminti „malonias valandas" mieste, kuriame nuolat slankioja badas, mirtis, kančia, o pasaulio „taikdariai" prieš bombas stato tik žodžius: „Sustokite, nešaukite, nes bus blogai..."

Kaip jaučiasi (ar iš viso jiems tai svarbu) sportininkai, kurie jau pradeda rinktis į olimpinių žaidynių vietą Norvegijoje. O jeigu po olimpiados ir Lillehammer miestą ištiktų Sarajevo likimas, ar bent kas pakeltų pirštą padėti? Rodos, bent buvusių pavergtų tautų atletai, kurie dar neseniai buvo priversti skinti laurus ir rinkti medalius pavergėjui, turėtų suprasti skriaudžiamųjų vargus, juo labiau, kad jų pačių kraštų laisvei tebegresia pavojus.

Kadangi politikai švaistosi tuščiais žodžiais, bergždžiais grasinimais ir beverčiais pažadais, galbūt atėjo laikas kiekvienam žmogui pasisakyti, kad vis dėlto visi esame atsakingi už viską, kas vyksta mūsų planetoje, kad jau nebeturime teisės tarti — tai ne mano reikalas.

Įsivaizduokime efektą, jeigu per atidaromąsias olimpiados iškilmes, kai į aikštę sueina šimtų šimtai rinktinių pasaulio atletų, staiga jie visi vieningai sušuktų: „Mes nepamiršome Sarajevo! Mes reikalaujame sustabdyti nekaltų žmonių žudynes!" O jeigu vieną olimpiados dieną staiga būtų sustabdytos visos varžybos, protestuojant prieš nesibaigiantį smurtą buvusiame žiemos olimpiados mieste? Be abejo, toks įvykis sukrėstų visus, kurie, akis įsmeigę į televizijos ekraną, laukia rungtynių, suerzintų verslininkus, kurie, nemažiau kaip olimpiniai atletai, varžosi dėl žiūrovų dolerių ir brangiai moka už savo prekių reklamavimo minutes. Kas žino, galbūt tas žygis sugėdintų net politikus, kurie tariasi turį teisę spręsti tautų gyvybės ar mirties klausimą. Tai būtų olimpiada, kurios tikrai negalėtume pamiršti.

MIŠKŲ GAISRAI LIETUVOJE

Statistikos departamento žiniomis, pernai Lietuvoje kilo 634 miško gaisrai — beveik perpus mažiau nei 1992-aisiais.

Daugiausia gaisrų — 469 — kilo dėl neatsargaus žmonių elgesio su ugnimi. 53 kartus miškas degė dėl žolės ir ražienų deginimo, 37 kartus — padegus tyčia.

Pernai miško gaisrai buvo apėmę 304 ha plotą ir padarė 185,000 litų nuostolių. 1992-aisiais — atitinkamai 1,020 ha ir 1,3 mil. litų nuostolių.

Daugiausia gaisrų kilo Nemenčinės, Vilniaus, Kuršėnų, Šilutės, Šiaulių, Švenčionėlių ir Varėnos miškų urėdijose.

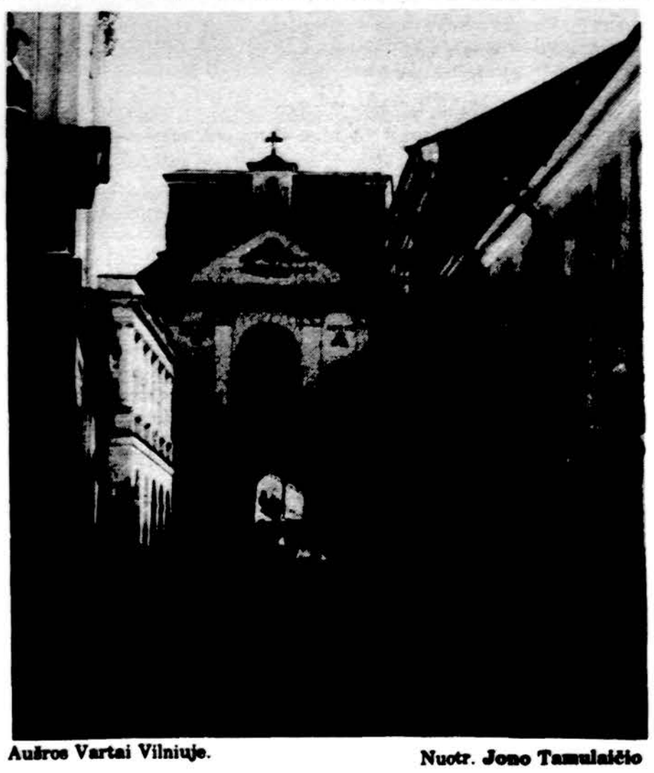

Aušros Vartai Vilniuje. Nuotr. Jono Tamulaičio

LIKIMO IRONIJA

JONAS INDRIŪNAS

45

— Žuvo. Nebėra jo gyvo. Nušovė. Pasakojo, kad užklupę jo visą būrį kažkur netikėtai ir visi ten žuvo. Garsinosi tie pakalikai, kad užklupę aršų širšių lizdą ir visus likvidavę. Ir pavardes minėjo. Prisimenu ir Masiulio pavardę.

Vincui šalta srovė perėjo per nugarą. Žiūrėjo į šeimininkę ir kurį laiką tylėjo. Jis niekuomet nepamiršo Jurgio, niekuomet netikėjo, kad jo žodžiai Marijampolės stotyje jiems išsiskiriant: — „Nebelauk, Vincai, važiuok ir tu, aš tavęs lauksiu parvažiuojant", bus paskutiniai jų gyvenime visiems laikams.

— Jurgis žuvo... Gaila jo, koks energingas jaunuolis jis buvo, pilnas vilčių, kilnių siekimų.

Gal ilgai jis būtų taip svajojęs, tik šeimininkė vėl prabilo:

— Baisūs laikai buvo, baisūs... Daug jų žuvo.

Vincas, kiek apsiraminęs, prisiminė Feliksą ir Kazį, jo geriausius mokslo draugus. Būdamas tikras, kad šeimininkė ir apie juos yra girdėjusi, paklausė:

— Pameni, ponia, tuos du mano draugus, kuriuos matydavote dažnai pas mane apsilankant? Negirdėjote, kur jie dabar? Gal ir juos toks pats likimas ištiko?

— Prisimenu, kur neprisiminsi. Tuo laiku veik visus aukštesnių klasių moksleivius pažinojome, tik gal ne visų pavardes įsidėmėjome. Išvežė juos į Sibirą. Turbūt nespėjo pasislėpti, kalbėjo žmonės. Vieną, sakė, išvežė už brolį, kurs nežinia kur buvo dingęs. Tie spėjo, kad miškuose, bet tikrai nieks nežinojo, nes nieks niekur jo nepastebėjo. O antrą taip pat išvežė, priežasties nesakė. Kaip sakiau: jie kažkokios kaltės neieškojo, jiems visi buvo kalti. Šis antras po dešimt metų sugrįžo į namus išvargęs, palaužta sveikata, kuo dabar jis užsima, neteko girdėti. O apie tą pirmąjį nieko neteko girdėti, manau, kad jis nebesugrįžo.

Vincas kiek pagalvojo ir neabejodamas pasakė:

— Tai Kazys negrįžo, manau, nes Feliksas brolių neturėjo.

— Turbūt, — pritarė jam šeimininkė, ir, žiūrėdama Vincui į akis, lyg norėjo ir lyg nedrįso dar kažką sakyti, bet, kiek palaukusi, nebeišlaikė: — Pameni, Vinceli, savo mergaitę, su kuria tais laikais draugavai?

Vincas greit suprato, apie kurią mergaitę ji kalba, nes tik su ta viena Liucija jis tais laikais palaikė artimesnius santykius. Tad šį kartą jau nebebandė užslėpti, kaip tais laikais darydavo. Atvirai pasakė:

— Taip, dar labai gerai prisimenu. Ar jūs girdėjote ką nors apie ją? Pažinojote ją? — paklausė.

— Išvežė ir ją. Kartu su tėvais išvežė. Mačiau pati...

Vincas net sudrebėjo. Neištarė nė žodžio, tik, atsirėmęs į stalą, įsmeigė akis į priešais esantį langą ir žiūrėjo, žiūrėjo pro jį kažkur toli, toli...

— Išvežė ir ją, — po kurio laiko pakartojo. — Vargšė, kuo ji buvo kalta?

Greit pastebėjo ji, kad Vinco veidas pasikeitė, lyg aptemo, net pati pasijuto nejaukiai, kam taip atvirai viską jam išpasakojo. Bet norėdama išblaškyti tokias jo mintis, nukreipė kalbą vėl apie jį ir jo praeities išgyvenimus, kuriuos pats pirmiau sutrauktai buvo papasakojęs; kas atsitiko tada Marijampolėje, kokie išgyvenimai teko patirti svetimuose kraštuose, kur likimas jį nubloškė, kad tik galėtų sugrąžinti jo ankstesnę nuotaiką. Ir jis nebenorėjo apie Liuciją daugiau klausinėti, nors jautė, kad šeimininkė dar daug daugiau žinojo, tik nebeišdrįso visko atvirai išpasakoti. Užteko Vincui ir to. Negailestingas likimas išblaškė visus amžinai: Jurgis Masiulis, Šalaka, Delksnis, stovėjo jo akyse, jie savo krauju aplaistė savo tėvynės žemelę ir gyvybes paaukojo, o jis — Vincas, ką jis padarė? Grįžo po daugelio metų, bet jų jau neberado. Ir sudrebėjo Vincas, prisiminė Marijampolę, geležinkelio stotį ir Jurgio balsą: — „Nelauk ilgai, Vincai, važiuok! Aš tavęs lauksiu Utenoje". — „Važiuosiu, Jurgi, ryt tikrai važiuosiu", — prisiminė savo žodžius Vincas, bet jau nebeparvažiavo, likimo ranka juos amžinai išskyrė. Ir liūdna darėsi Vincui, kad jį likimas išskyrė iš savo draugų, jis mielai būtų kartu su jais net ir savo gyvybę už tėvynę paaukojęs ir su jais amžinai pasilikęs.

Vincas, nebenorėdamas ilgiau varginti šeimininkės, pakilo eiti. Pabučiavo ją, žadėdamas nepamiršti, o jos akyse vėl ašaros pasirodė. Gal pagalvojo: — „Kiek ilgai tas užtruks? Gal antro karto niekuomet nebebus?" Ir Vincas išėjo. Ilgai ji stovėjo tarpduryje, stebėdama, kaip jis tolo vakarėjančios saulės spindulių apšviestoje gatvėje, paskum dar ranka perbraukė per akis ir palengva uždarė duris.

Saulutė jau buvo toli pakrypusi į vakarus, kai Vincas, atsisveikinęs su šeimininke, nuėjo gatve tolyn link Dauniškio ežero, už kurio gyveno jo artimieji, pas kuriuos jis buvo apsistojęs.

Ėjo palengva, giliai susimąstęs. Galvoje tebesipynė liūdni šeimininkės pasakojimai, o vaizduotėje dar taip gyvi visų veidai. Bandė įsijausti į jų vargus, ką jie jautė, kaip viską pergyveno. — „Liucija... — taip ryškiai prisiminė ją Vincas. — Išvežė ir ją... Kur ji dabar? Ar ji dar gyva?... Koks žiaurus likimas! Kur ji? Ar dar sugrįžta kartais mintimis į tą tolimą praeitį, tuos nerūpestingus, linksmus gimnazijos laikus? Ar bent trumpai akimirkai prisimena jį — Vincą? Koks baisus likimo pasityčiojimas!

Po kelių dienų Vincas įlipo į lėktuvą kelionei atgal į kraštą, kurs prieš daugelį metų jį, kaip benamį — nuvargusį klajūną, priglaudė. Nepamiršo jis savo tėvynės, vylėsi, kad vieną dieną į ją sugrįš. Taip ir dabar jis važiavo su viltimi sugrįžti, dirbti ir atiduoti duoklę tėvynei, kokią savo jaunystėje buvo prižadėjęs...

(Pabaiga)

Susipažinkime

GABI LIETUVAITĖ

Savo lietuviškoje bendruomenėje turime daug įdomių ir talentingų žmonių, su kuriais verta arčiau susipažinti, ypač su tais, kurie yra jauni ir pradeda žengti sėkmingos karjeros keliu.

Viena tokių yra dr. Nora Sugintaitė.

Dr. Nora Sugintaitė.

Nora gimusi Čikagoje 1956 m. kovo 12 d., a.a. Jurgio ir Meri Sugintų šeimoje. Nuo pat vaikystės ji pasižymėjo ypatingais gabumais moksle. 1978 m. aukščiausiais pažymiais baigė biologiją Illinois universitete (Čikagoje) ir įsigijo bakalauro laipsnį. Nora buvo įtraukta į 1% geriausiais pažymiais baigusių studentų tais metais. Universitete ji priklausė Phi Beta Kappa National garbės draugijai, buvo apdovanota Louis Pasteur žymeniu už pasiekimus moksle ir atliktus tyrinėjimus biochemijos srityje. Ji taip pat išrinkta į Studentų tarybą, reiškėsi politinėje veikloje už universiteto ribų, dirbo Department of Public Health ir Dept. of Natural Resources.

1982 m. Norai suteiktas veterinarijos gydytojos diplomas (University of Illinois, Urbana). 1983 m. ji persikėlė į Detroitą ir tęsė studijas Wayne State universitete, dirbdama ir savo specialybėje.

Šiuo metu ji dirba Ohmeda bendrovėje, kuri pasižymi kaip didžiausia anestezijos aparatų gamintoja visame pasaulyje. Kadangi Nora iš veterinarijos perėjo į Pramoninės medicinos sritį (specialybė — anestologija ir kritiškų susirgimų gydymas), dabar jos, kaip gydytojos, darbas apima ir važinėjimą su paskaitomis po visą Ameriką, kur Nora supažindina ligoninių personalą su naujausia anestezijos technika. Jai dažnai tenka kalbėti žinomiausių universitetų klinikų personalui ir įvairiuose medikų suvažiavimuose.

Noros Sugintaitės sugebėjimas ir darbą įvertina Ohmeda bendrovė, neseniai jai pasiūliusi svarbias ir atsakingas pareigas, kurių apimtis — visa Amerika, Kanada ir Meksika. Bet ne vien Ohmeda bendrovė įvertina Noros gabumus — ji yra įtraukta į keletą svarbiųjų leidinių, kurių naujausi: „Who's Who of American Women" (1993-1994) ir „Who's Who in the Midwest" (1993-1994).

Ką Nora mėgsta veikti laisvalaikiu (atrodo, kad ji ir laisvalaikio suranda)? Domisi politika, kelionėmis, gamta, žuvavimu, šokiais...

Įdomu, kad tikrai gabūs jaunuoliai nesijaučia, jog lietuviška veikla jiems trukdo mokytis, dirbti, kilti karjeros laiptais. Panašiai ir su Nora. Ji yra baigusi Kr. Donelaičio aukštesniąją lituanistinę mokyklą (pirmąja mokine), lankė Pedagoginį institutą, buvo veikli skautė „Aušros Vartų" tunte; buvusi paskautininkė, draugininkė, iškylų vadovė, stovyklų vadovė, stovyklos laikraštėlio redaktorė, adjutantė; už pareigingumą apdovanota Lietuvių Skautų Sąjungos garbės ženklais — Pažangumo, Vėliavos žymeniu, Tėvynės dukros žymeniu. 1975 m. Seserijos vadovių suvažiavime Clevelande skaitė paskaitą („Tuntininkės ir draugininkės bendradarbiavimas"). Vėliau veikė kaip filisterė.

Nora bendradarbiavo „Drauge", „Skautų aide" ir kitur, yra laimėjusi Čikagos Žurnalistų sąjungos jaunimo premiją. Priklausė „Grandies" tautinių šokių ansambliui, šoko baletą J. Puodžiūno studijoje, lankė pianino pamokas.

Nors dabartinis Noros darbas kiek atitraukė nuo lietuviškos veiklos, bet ji stengiasi įsijungti, kiek galėdama. Neseniai, besilankydama Washington, D. C. darbo reikalais, Nora apsilankė ir Lietuvos ambasadoje, susipažino su tuometiniu ambasadoriumi Stasiu Lozoraičiu. 1992 m. buvo Kr. Donelaičio mokyklos sukaktuvinio banketo komiteto narė, su kitais jo nariais suorganizavusi mokyklos abiturientų 20 metų baigimo jubiliejaus pokylį. Ji taip pat buvo to banketo pranešėja ir spaudos bendradarbė.

Linkime Norai Sugintaitei sėkmės darbe, bet taip pat nepamiršti savo kilmės šaknų ir kiekviena proga toliau savo gabumus naudoti Lietuvos ir lietuviškumo labui.

A. P.

NAUJAS EUROPOS ŽEMĖLAPIS?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Visas pasaulis su susirūpinimu ir baime seka naujai iškilusio Rusijos „Hitlerio" Vladimiro Žirinovskio meteorišką politinės karjeros kilimą ir jo populiarumą Rusijos balsuotojų tarpe. Ilgokai buvo spėliojama, kuria kryptimi pakryps jo „Rusijos teritorijos praplėtimas", nes buvo spėliojama, kad jis svajoja apie caristinės Rusijos teritorijos atstatymą. Ilgai neteko jo projektų laukti, nes Reuterio agentūra pranešė, kad Žirinovskis jau viešai paskelbė savo Europos „ateities viziją", „pertvarkydamas" jos žemėlapį, nutiesęs Rusijai vieškelį, kuris panaikina Austriją, Slovėniją, Baltijos kraštus, Čekijos respubliką ir Bosniją. Prancūzų dienraštis „Le Monde" išspausdino žemėlapio kopiją, kuriame žymiai „apkarpyta" Lenkija ir Rumunija, o buvusi Jugoslavija padalinta tarp serbų ir kroatų. Buvęs Švedijos diplomatas dienraščiui taip pat įteikė „Rusijos vieškelio" plano kopiją su Žirinovskio parašu ir „Šalin Jungtinės Tautos" (U.N. out) įrašu virš Jugoslavijos. Pagrindiniai Europos žemėlapio pakeitimai yra tokie: labai sumažinta Lenkija, Vokietijai priskyrus Dancigą ir Silezijos provinciją. Lenkijai, kompensacijos vardan, atiduodama Ukrainos Lvovo sritis. „Rusija perimsianti visas tris Baltijos valstybes, išskyrus nedidelį plotą apie Taliną, kuriame būtų įsteigtas miestas-valstybė kaip Liuksemburgas ar Lichtenšteinas", taip cituojamas Žirinovskis. Vokietija perimsianti Austriją ir Čekijos respubliką — tai Hitlerio prieš Antrąjį pasaulinį karą aneksuotos teritorijos. Rusijos valdoma Kaliningrado sritis su Karaliaučiumi būsianti sugrąžinta Vokietijai. Bosnija išnyksianti, o serbai ir kroatai pasidalintų tarp savęs buvusią Jugoslaviją. Vengrijai tektų Transilvanija iš „nukapotos" Rumunijos. Bulgarija perims didelius Graikijos ir Rumunijos plotus, įskaitant ir jos sostinę Bukareštą ir taip pat Turkijos europietišką teritoriją.

„Le Monde" leidėjai taip pat pareiškė Reuteriui, kad Žirinovskis „perdirbo" ir Azijos žemėlapį, bet jo dar nepaskelbė. Jis padaręs pakeitimus keliose centrinės Azijos valstybėse, kurios susisiekia su Rusija, jas arba prijungdamas prie Rusijos, ar padalindamas tarp Maskvos ir Afganistano. Amerikos valstija Aliaska būsianti sugrąžinta Rusijai.

Savo autobiografijoje Žirinovskis aprašo savo viziją, kaip „Rusijos kareiviai plaus savo batus šiltame Indijos vandenyno vandeny", o Turkijos pajūris bus paverstas Rusijos darbininkų poilsio vilų kolonija.

„Le Monde" leidėjai pasipiktinę įtikinėja, kad jie nenori daryti Žirinovskiui reklamos, kurios jis taip trokšta, bet jaučia pareigą išspausdinti jo „Žemėlapius". Tai rimtas įspėjimas tiems, kurie jį gali pristabdyti. Jau Rusijoje jam keliama byla už „karo kiršinimą", bet neįmanoma atspėti sprendimo, tačiau reikia imtis priemonių tam bepročiui sutramdyti.

Iš viso to susidaro įspūdis, kad Žirinovskis ne tik imituoja Hitlerį, bet save mato kaip visagalį pasaulio valdovą. Ar tai nėra beprotystės ženklai? Svarbu atminti ir tai, kad Rusijos balsuotojams jis imponuoja, nes Rusijos imperijos plėtimo idėja juos žavi. Per septynis dešimtmečius atskirti nuo pasaulio, rusai iš nedaugelio Vakarų pasaulį lankiusių asmenų, buvusių karo belaisvių ir kitų, susikūrė fantastišką to pasaulio gyvenimo vaizdą. Nesunku būtų juos įtikinti, kad, užėmus tas derlingas ir turtingas teritorijas, atsirastų maisto, drabužių ir įvairiausių gėrybių bei patogumų perteklius. Juk žinome, kaip iš Lenkijos ar Lietuvos nenoriai traukėsi rusai, o dalis šeimų ir dabar tebegyvena Lietuvoje, nes čia ir duona skanesnė, ir jos daugiau... O ar galima įsivaizduoti, kaip okupantai elgtųsi užimtose žemėse? Teroras, prievarta, persekiojimai, žudymai būtų normali įvykių eiga, tautinės kultūros būtų sunaikintos, o menas ir mokslas tarnautų kraugerių malonumui.

Ar ištiks pasaulį antras beprotiškos diktatūros siaubas, palaidojus ir Hitlerį, ir Staliną, ir Mussolinį? Reikia turėti viltį, kad galingos demokratijos budės, seks kiekvieną Žirinovskio žingsnį ir bus atsargios derybose su Rusija.

FILMAS APIE DAUKANTĄ

Pagamintas spalvotas videofilmas „Simonas Daukantas". Jo autoriai — Šiaulių televizijos operatorius Laimutis Gudinavičius ir Šiaulių pedagoginio instituto docentas dr. Juozas Kašys. Video juosta skirta vidurinių mokyklų moksleiviams, o taip pat aukštųjų mokyklų, ypač pedagogikos, kultūros istorijos, lietuvių literatūros ir apskritai kultūrinių sričių studentams. Filmas susideda iš trijų dalių: autobiografinės medžiagos; Simono Daukanto kūrybinio palikimo analizės bei įvertinimo ir jubiliejinių renginių fragmentų.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Consultants needed to conduct governance & democracy training. Required: degree, teaching exp., excellent Lithuanian. **CHP, 1040 North Blvd., Oak Park, IL 60301**

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 ½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-9654
(312) 581-9654

ELEKTROS.
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MICHAEL INTERNATIONAL ENTERPRISE
pigiai ir gerai valo ir atlieka visus namų tvarkymo darbus.
Skambinkite:
Tel.: 312-582-5539

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR RENT

FOR RENT
3 bdrm. apt. in Bridgeport area. Adults only. No pets. Call after 6 p.m., **tel. 312-229-8517**

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler, from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwise. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

A passion for perfection.®

Lufthansa

For reservations or information call 1-800-645-3880 or see your Travel Agent. Lufthansa is a participant in the mileage programs of United, Delta and USAir.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

LAISVĖS NIEKAS NEŽADĖJO, žvalgybos karininko atsiminimai. Br. Aušrotas. 270 psl.	$10.00
IŠEIVIO DALIA, atsiminimai. Juozas Kapačinskas. 254 psl.	$10.00
RAŠTAI, II tomas. Jonas Aistis, 454 psl.	$15.00
JĖZAUS GYVENIMO ILIUSTRACIJOS. Kęst. Trimakas. 134 psl.	$7.00
SAULĖGRĄŽŲ TVANAS, apsakymai. Nijolė Jankutė. 192 psl.	$7.00
GYVENIMO AKIMIRKOS, I d., atsiminimai. Liudas Dambrauskas. 675 psl.	$12.00
GYVENIMO AKIMIRKOS, II d., atsiminimai. Liudas Dambrauskas. 461 psl.	$10.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	$15.00
VILEIŠIAI, trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	$27.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl.	$20.00
GROŽIO AKIVAIZDOJE, novelės. Andrius Norimas. 207 psl.	$10.00
KELIONĖ Į NIEKUR IR ATGAL, Sibiran tremtinės atsiminimai. Ant. Baltrušienė. 158 psl.	$6.00
ANTANAS KUČINGIS, biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.	$5.00
LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Juozas Lukša-Daumantas. 247 psl.	$12.00
VILNIAUS UNIVERSITETAS 1579-1979. Bronius Vaškelis. 260 psl.	$5.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai dar **prideda Sales tax 8.75%** nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek **Illinois**, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai dar turi pridėti **$2.75 supakavimo**, išsiuntimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis.

Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, **išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviučia ir Lietuvoje.** Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar **pridedama 2.50 dol.,** į Kanadą **3.00 dol.,** kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar prideda **1.31 dol.** mokesčių.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

LAIŠKAI

„KAS TURI VALDŽIĄ, PASIIMA IR GROBĮ"

Tai atsakymas į to paties pavadinimo dr. L. Sidrio straipsnį, paskelbtą „Draugo" dienraštyje 1993.08.07 ir perspausdintą laikraštyje „Kauno laikas" (1993.10.06).

Norėtųsi atkreipti dėmesį į straipsnio netikslumus, kurie skaudžiai paliečia mane — gydytoją Rimtautą Marcinkevičių, ir visą mūsų šeimą.

Pirmiausia — mano kelionės į Ameriką. Iš tikrųjų buvau vienas pirmųjų studentiško amžiaus jaunuolių, 1983 m. nuvykusių į Ameriką susipažinti su žymiausiomis medicinos klinikomis, pasitobulinti chirurgijos srityje, sustiprinti dar septintojo dešimtmečio viduryje užsimezgusius ryšius su Amerikos lietuvių jaunimu. Dar ir šiandien su pagarba ir dėkingumu prisimenu draugus ir gimines, kurie padėjo man pamatyti Stanford University, UCLA, Mayo Clinic, New York University, Duke University, Georgetown University ir kitus geriausius medicinos centrus, o taip pat sudariusiems man galimybę dalyvauti Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso stovykloje ir studijų dienose, vykusiose tuo metu JAV ir Kanadoje. Dalyvaudamas kongrese, turėjau galimybę patarti Jaunimo kongreso dalyviams, kaip ir kam rašyti protesto laiškus įkalintiems tuo metu Lietuvos kunigams bei žmogaus teisių gynėjams gelbėti, o taip pat paveikti kongreso eigą ir nutarimus stipresne antikomunistine kryptimi.

Tada pirmą kartą buvau ir Havajuose, bet bilietą į ten iš Los Angeles nupirko mano geras draugas, o kitas kelionės išlaidas iš dalies padengiau, pardavęs kelis tapybos ir grafikos darbus (dr. L. Sidrys tikiuosi tai prisimena), o ne pensininkų ir našlių aukomis. Antrą kartą Amerikoje ir Havajuose buvau po 5 metų, t.y. 1988 m., kai vykau į Tarptautinę konferenciją Amerikoje. Bilietą iki Honolulu pirkau Vilniuje už rublius. Grįždamas į Lietuvą iš pirmos kelionės Amerikoje (1983), iš tikrųjų parvežiau kelis tūkstančius dolerių, kurie kartu su lietuviško jaunimo aukomis Lietuvoje buvo skirti bendro pinigų fondo sudarymui įvairiems katalikiško jaunimo veiklos projektams remti: pogrindinio katalikiško jaunimo leidinio organizavimui, spausdinimui ir dauginimui, studijų dienų rengimui, sunkiai besiverčiančių perspektyvių ir aktyviai dirbančių pogrindinį Lietuvai naudingą darbą finansinei paramai ir kt. Pinigai iš Amerikos pusės buvo gauti asmeninių ryšių dėka iš New Yorko Lietuvių informacijos centro. Kaip ir kur pinigai buvo naudojami, dr. L. Sidrys galėjo lengvai sužinoti, paskambinęs man ar bet kuriam fondo tarybos nariui. Galiu užtikrinti, kad nei vienas centas iš fondo nedingo ir nebuvo panaudotas mano kelionėms.

Į dr. L. Sidrio teiginį, kad Marcinkevičiai dirba ir ilsisi Amerikoje irgi Amerikos lietuvių aukų „Lietuvos labui" dėka, norėčiau pasakyti štai ką: atvykau stažuotis į Ameriką asmeninių mokslinių ryšių dėka su pakvietimais ir vieno žymiausių Amerikos universitetų — Duke University N. C., Plastic Surgery Clinic (Jacksonville, FL), bei Center Plastic & Reconstructive Surgery (Rancho Mirage, CA). Šiose klinikose gavau stipendijas tyrinėjimams bei stažuotėms atlikti.

Tikrai su malonumu prisimenu 1992 metų Kalėdų šventes, praleistas kartu su iš Lietuvos atvykusiais tėvais, žymiausio lietuviškos kilmės Amerikos oftalmologo Alberto Milausko šeimoje. (1993 m. jis pirmą kartą savo gyvenime buvo nuvykęs į Lietuvą, ten operavo, padovanojo daugybę okulistinių instrumentų ir aparatūros.)

Dr. L. Sidrio didžiulis rūpestis Lietuvos medicinos reforma reiškiasi nuolatine kritika, kartais nepagrįstais kaltinimais, pastangomis supriešinti Lietuvos ir išeivijos gydytojus. Tai tikras tarybinio veikėjo stilius. Gal daktaras galvoja, kad lietuviai kitokio stiliaus nesupranta? Deja, tokiu stiliumi nieko nepasieksime. Kritikuoti, mokyti, piktintis, — lengva. Bet reikėjo pagyventi Lietuvoje visus šiuos pragariškos sistemos — melo, veidmainystės, apgaulės, sukčiavimo ir karjerizmo metus — tada lengviau būtų suprasti, kodėl dabar taip sunku prikelti Lietuvą, padaryti jos žmones sąžiningais, pareigingais, dorais.

Tegu man dar leista padaryti užuominą į dr. L. Sidrio pažiūras ir paprašyti tikros krikščioniškos meilės, kantrybės ir tolerancijos, net ir ten, kur jam atrodys, kad reikia svaidyti žaibus.

Rimtautas Marcinkevičius
Rancho Mirage, CA

Redakcijos pastaba. Nors šis laiškas yra per daug ilgas, bet suteikiame jo autoriui progą pasisakyti dėl suprantamų priežasčių. Tai yra **vienintelė** išimtis, nes paprastai tokio ilgio laiškų nespausdiname.

BRIGHTON PARKE DAR YRA LIETUVIŲ

Praėjusio šeštadienio „Draugo" paskutiniame puslapyje rašoma apie dvi lietuviškas parapijas Čikagoje. Straipsnyje užsiminta, kad, Nekalto Prasidėjimo parapijos gyventojams besikeičiant, daugumą ten dabar sudaro ispanų kilmės žmonės. Tiesa, yra ispanų (arba meksikiečių), yra ir kitokių gyventojų, bet nemažai liko dar ir lietuvių. Labai veikli yra apylinkės LB valdyba, bažnyčioje turime lietuviškas pamaldas ir lietuvių kunigų. Ispaniškai Mišios būna, bet ispanų kalba kalbantieji susiranda savo kunigą, kuriam parapijos klebonas leidžia aukoti Mišias. Galbūt mūsų apylinkėje mažiau jaunų žmonių (lietuvių kilmės), tai ir pradžios mokykloje, kai būna įvairios programos ar mokslo metų užbaigimas, nebematome lietuviškų pavardžių. Noriu tik pasakyti, kad dar daug lietuvių Brighton Parko apylinkėje gyvena ir nesiruošia iš jos niekur keltis.

Anna (Ona) Vokis
Chicago, IL

DIDŽIUOJASI POPIERIUKU

Sausio 25 d. numeryje užtikau ir seną pažįstamą iš stovyklos (Augsburgo-Haunstetteno) laikų. Mėgdavo „politikuoti" ir labai garsiai rėkaudavo. Tokį niekuomet neužmirši.

Taigi Ignas Petrauskas labai pasipiktinęs red. D. Bindokienės vedamuoju „Liūdna pasaka". Apkaltino net kartojant „Akiračių" mentaliteto mintis ir rašančią netiesą. Iš laiško matyti, kad labai didžiuojasi gavęs kažkokį padėkos lapą, pasirašytą net paties Lietuvos prezidento ir dar ne bet kokio, bet demokratiškai išrinkto. Gavo tą lapą ir daugiau tokių.

Faktas yra, kad Lietuvos dabartinė valdžia iš Vyčio Kryžiaus ir tų visų padėkos lapų padarė didžiausią komediją. Mano pusbrolis Vyt. Baltušis-Girinis, buvęs partizanų kuopos vadas, susisprogdino 1946 m., apsuptas liet. stribų. Jo brolis Liudas negavo, negaus ir nenori gauti jokio popieriuko. Sako, tegu jie pasikaria. Negavo jų nei tie „akiratininkai", kuriuos red. D. Bindokienei prikišo Ignas Petrauskas.

Gavo tik tie, kurie nuolatos susitikdami viens kitam per petį paploja. Kaip tas Žarėnų lietuvių posakis teigia: „Gerklė gera, tik galva menka".

Leonas Baltušis
Minocqua, WI

AR REIKIA?

Perskaičius „Draugo" nr. 17 apie pakviestą svėčią į Vasario 16 paminėjimą P.L.C. Lemonte, kyla įkyrūs klausimai: nuo kada atėjo į madą kviesti komunistinės valdžios atstovus į iškilmingiausią Lietuvos tautos šventę? Ar mes nebeturime savo tarpe užtektinai patriotų veikėjų (be padėkos laiškų, medalių), kurie, per daug metų skiepydami mums tėvynės meilę, iškilmingai pravesdavo šventes ir minėjimus?

Jeigu kviesti, tai kodėl ne tuos, kurie nuo komunistinio „rojaus" daugiausia nukentėjo, pvz., partizanai, tremtiniai ir panašiai?

Bronius Mikėnas
Woodridge, IL

DĖL EKONOMINIŲ REIKALŲ SKYRIAUS

Kai įsivedėte Ekonominių reikalų skyrių šeštadieniais, su įdomumu sekėme Lietuvos ekonomijos judėjimą ir kūrimąsi. Dabar skyrius pasidarė neįdomus, nes jame spausdinami seni dalykai. Dažnai jau esame apie tai skaitę net ir „Draugo" pirmame arba kituose puslapiuose. Čia daugiausia straipsniai paimti iš pasenusios Lietuvos spaudos. Ar nebėra originalesnių, naujesnių? Koks tikslas tuos pačius dalykus vis kartoti ir kartoti?

Antanas Vizbaras
South Bend, IN

„DĖKOJA UŽ „DRAUGĄ"

Kaip buvo gera pamatyti, pirmiausia jūsų siunčiamą voką, o atidarius — „Draugą"! Man tai labai didelė laimė paskaityti apie viską, kas vyksta, kur kadaise ir aš buvau. Kretingos kolegijoje jau esu 4 mėnesiai. Bet ir visom studentėm yra įdomu peržvelgti, paskaityti, kas darosi išeivių gyvenime. Vietinėj spaudoj tiek mažai žinių apie Amerikos lietuvius.

Tėvas Astijus, šios Kolegijos rektorius, prašė padėkoti už „Draugus".

Aušra Barzdukaitė-Babickienė
Kretinga

• **Pirmasis branduoline** energija varomas JAV povandeninis laivas, USS Nautilus, buvo paleistas į vandenyną 1954 m. sausio 21 d. ties Groton, CT.

• **YMCA** (Young Men's Christian Association) suorganizuota 1851 m. gruodžio 29 d. Bostone.

PADĖKA

A.†A.

BRONĖ PILIPAUSKIENĖ

Mūsų mylima Mama, Uošvė, Močiutė ir Promočiutė mirė 1993 m. lapkričio 27 d. ir buvo palaidota lapkričio 30 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Algirdui Paliokui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems išreiškusiems mums užuojautą, dalyvavusiems šermenyse bei laidotuvėse, už aukas šv. Mišioms, gėles ir aukojusiems a.a. Mamytės atminimui „Lietuvos Našlaičių Globai".

Liūdintys: **duktė Janina, žentas Ramojus Mozoliauskai, sūnus Romualdas, marti Bernice, vaikaičiai su šeimomis ir kiti giminės.**

Brangiai jaunystės draugei

A.†A.

JULIJAI BLIUDŽIŪTEI-VALDIENEI

mirus, jos vyrą KOSTĄ, dukrą ELŽBIETĄ-RAMUNĘ su vyru ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia

Vytas ir Marytė Petruliai

Livonia, MI.

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILIETŲ KAINOMIS **Į DAINŲ ŠVENTĘ** IR ĮSIGYTI GERIAUSIUS BILIETUS Į VISUS RENGINIUS.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis **IŠ VILNIAUS Į:**

NEW YORK	$725.00	MIAMI	$850.00
BOSTON	$750.00	DALLAS	$850.00
TORONTO	$750.00	HOUSTON	$850.00
MONTREAL	$750.00	LOS ANGELES	$925.00
CHICAGO	$825.00	SAN FRANCISCO	$925.00
DETROIT	$850.00	VANCOUVER	$950.00
WASHINGTON	$850.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti **iki 1994 m. vasario 28,** Iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti **nereikia.**

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:
1. **Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai" 29 birželio iki 13 liepos.**
2. **Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai" 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B"**
3. **„Draugo" kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų šventė Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.**
4. **Kelionė po Pabaltijį „A" 26 liepos iki 08 rugpjūčio.**
5. **Kelionė po Pabaltijį „B" 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.**

Jau aštunti metai kaip sėkmingai siunčiame jūsų paketus. Air Cargo (oro) **$1.45** už svarą iš Čikagos į Lietuvą. Minimumas — 100 kg.

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarias septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457
TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

Member ASTA American Society of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA
TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

A.†A.

SESUO M. ONA BELVERDAITĖ

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1994 m. vasario 5 d., sulaukusi 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Alytaus apskrityje, Pivašiūnų parapijoje. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: seserys Lietuvoje — Adelė Grečnienė ir Honorata Belverdaitė; sesers vaikai: dr. Valius Grečna, Zenonas Grečna, Bronė Kalašinskienė; keturi anūkai, sesers duktė Leokadija Lenkijoje bei kiti giminės Lietuvoje ir Lenkijoje. Taip pat artima draugė vienuolė Bronė Balčiūnaitė Chicagoje.

Priklausė Švč. Jėzaus Širdies kongregacijai Lietuvoje.

Velionė pašarvota vasario 8 d., antradienį nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks vasario 9 d., trečiadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 v.r. gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionės bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **seserys, artima draugė ir giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

Pranešame, kad 1994 m. vasario 3 d. savo žemiškąją kelionę užbaigė mūsų mylimas Vyras, Tėvelis, Senelis ir Prosenelis.

A.†A.

EDMUNDAS BINKIS

sulaukęs 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Vozgučių kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus Philadelphijos miesto apylinkėse.

Giliame nuliūdime liko: žmona Anastazija, dukros — Raimonda Kontrimienė, žentas Ričardas ir Nijolė Kailienė; anūkai — Andrius su žmona Tamara Kontrimai, Paulius su žmona Claudia Kontrimai, Audra su vyru Darium Tallat-Kelpšos, Lina Kontrimaitė ir Vilija Kontrimaitė, Rasa su vyru Darrell Briggs, Vincas Kailis, Lisa Kailytė; penki proanūkai, brolio ir seserų vaikai Lietuvoje ir kiti artimieji.

Laidotuvės įvyks antradienį, vasario 8 d. Po gedulingų šv. Mišių Šv. Andriejaus bažnyčioje, Philadelphia, PA, velionis bus nulydėtas į Kalvarijos kapines.

Nuliūdę **žmona ir dukros su šeimomis.**

A.†A.

ELENA GIBIŠIENĖ

Katauskaitė

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1994 m. vasario 3 d., sulaukusi 81 metų.

Gimė Lietuvoje, Joniškio apskrityje, Balkaičių dvare. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: sūnus Albertas, marti Carol; dukterys: Lydia Jozupait, žentas George, Ingrida Richards, žentas Tom; penkiolika anūkų, septyni proanūkai, viena pro-proanūkė; trys seserys: Valė, gyv. Cleveland, OH, Kazė ir Antosė, gyv. Kaune. Labai artima draugė Regina Morkvenienė Lietuvoje. Taip pat daug kitų giminių.

Velionė buvo žmona a.a. Jurgio Gibišo.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, vasario 6 d. nuo 2 iki 9 v.v., Modell laidojimo namuose, 5725 S. Pulaski Rd.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, vasario 7 d. Po religinių apeigų, kurias atliko Rev. Arnold V. Cibas 10 val. ryto velionė buvo palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuliūdę **sūnus, dukros, seserys, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt Modell Funeral Home. Tel. 312-767-4730.

Alytaus gimnazijos mokytojai, klasės auklėtojai ir skautininkei

A.†A.

ONAI TARVYDAITEI ROZNIEKIENEI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jos dukrai LILIJAI KIZLAITIENEI su šeima, broliui JONUI ir seserims Lietuvoje.

XI-tos laidos abiturientai išeivijoje:

Rūta Juškevičiūtė-Gedgaudienė
Anelė Kazlauskaitė-Juškėnienė
Gerardas Juškėnas
Arnoldas Grušnys ir
Kopas Beiralas Izraelyje

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Sujungtomis jėgomis išlaikykime savo spaudą ir vienintelį išeivijos ansamblį „Dainavą". Kovo 20 d., 3 val. p.p. „Draugas" organizuoja didingą koncertą Marijos mokyklos auditorijoje. Visuomenė kviečiama paremti „Draugą" ir pastangas išlaikyti gyvą lietuvybę. Bilietus galima įsigyti „Draugo" administracijoje, J. Vaznelio prekyboje ir Cicere po lietuviškų šv. Mišių pas Kostą Dočkų.

Andriaus Norimo knyga „Grožio akivaizdoje", kuri neseniai buvo išspausdinta „Draugo" spaustuvėje, jau pasiekė skaitytojus. Jos viršelį puošia Čiurlionio kūrybos reprodukcija. Kai kuriuose knygos egzemplioriuose nebuvo pažymėta, kas yra viršelyje, nors mene nusimanantieji galėjo atpažinti Čiurlionio kūrybą.

Vasario Šešioliktosios minėjimą Jaunimo centre ruošia centro valdyba ir Moterų klubas. Bus paskaita, meninė dalis ir vaišės. Visi, kas tik gali, kviečiami dalyvauti.

Virgo – Vilniaus universiteto mergaičių choras, pasirodys Čikagoje tik vieną vakarą, tad raskime laiko ateiti ir pasiklausyti. Koncertas įvyks vasario 18 d., penktadienį, Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

Lietuvos Nepriklausomybės 76 metų atkūrimo pagrindinis minėjimas, kurį rengia Alto Čikagos skyrius, bus vasario 13 d., sekmadienį. Akademinė minėjimo dalis 2 val. po pietų Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Minėjimą atidarys skyriaus pirmininkė. Vėliavų paradą tvarkys Don Varno ir Dariaus ir Girėno postai. Invokaciją sukalbės vysk. Hansas Dumpys. JAV ir Lietuvos himnus giedos Mary Kinčius, akompanuoja prof. Leonardas Šimutis. Atitinkamai bus pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės. Specialiai bus pagerbti savanoriai-kūrėjai gyvi ir mirę. Kad nepraleistume nė vieno gyvo savanorio-kūrėjo šioje apylinkėje, prašome atsiliepti tel. 312-434-4645.

x Skubiai ir taisyklingai užpildau „income tax" formas. Reikalui esant, atvažiuoju į namus. **G. Pranskevičius, tel. 708-656-2550.**

(sk)

x Vasario 16-osios lietuvių meno parodos „MEILĖ" atidarymas bus **vasario 11 d., 7:00 v.v.** Čiurlionio galerijoje. Per atidarymą bus Algimanto Kezio knygos „Lithuanian Artists in North America" sutiktuvės. Visus kviečiame atsilankyti.

(sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO.** Pinigai pervedami **doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

Penktadienį, vasario 4 d. „Draugo" redakcijoje apsilankė prof. Feliksas Palubinskas su trimis svečiais iš Lietuvos: Adele Astrauskiene, Žemės Ūkio akademijos asistente, organizacijos ir gamybos reikalams; Veterinarijos akademijos docentu (verslo valdyboj) Stasiu Budrikiu ir Klaipėdos universiteto ekonomijos docente Angele Jonušiene. Šie mokslininkai tris savaites praleido Purdue universitete Calumet, Hammond, IN, susipažino su universiteto verslo vadybos dėstytojais, lankėsi jų klasėse stebėti dėstymo metodiką, rinko savo kursams naudingą medžiagą, lankėsi verslo įmonėse ir lietuviškose institucijose. Jų kelionę finansavo US Information biuras ir Purdue universitetas Calumet. Šio universiteto kancleris prof. James Yachel yra labai palankus bendravimui su Lietuvos universitetais. Čia yra dalis University Development in Business Management at Lithuanian Institutions. Programą praveda Purdue un-tas Calumet kartu su Vytauto Didžiojo universitetu ir Kauno Technologijos universitetu, laimėję paramą iš JAV Informacijos biuro. Programoje pateikta 13 verslo vadybos kursų, kurių klausytojai buvo Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojai, doktorantai, viešosios administracijos darbuotojai ir verslo vadovai. Programai vadovauja prof. dr. Feliksas Palubinskas (Purdue un-tas Calumet).

„Saulutės", Lietuvos našlaičių globos būrelio pirm. Indrė Tijūnėlienė buvo Lietuvoje nuo sausio 8 iki vasario 8 d. Ji nuvyko savomis lėšomis aplankyti vaikų prieglaudas ir aptarti geriausias galimybes padėti Lietuvos vaikams, kurie dėl įvairių priežasčių auga be tėvų globos. Šiais metais, kaip ir pernai, „Saulutė" tęs rinkliavas tarp kitataučių, ypač pageidaujant vitaminų, šiltų drabužių, batų bei žaislų ir kitų reikmenų.

LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 20 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje. Valdyba kviečia apylinkės ir tolimesnių vietovių lietuvius rezervuoti tą sekmadienį mūsų tautos šventei.

Kostas Juškaitis, Chicago, IL, giliai atjausdamas „Draugo" dienraščio finansinius sunkumus, su prenumeratos čekiu kartu atsiuntė ir 100 dol. auką. K. Juškaičiui nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų visų laikraščio išlaikymui.

53 lietuviai dailininkai dalyvauja Vasario 16-osios parodoje, kuri atidaroma šį penktadienį Čiurlionio galerijoje.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

Auka steigiamam „Draugo" paramos fondui— yra lietuvybės laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Draugo fondo direktorių taryba ir valdyba posėdyje, įvykusiame š.m. vasario 1 d. Sėdi iš kairės: Birutė Jasaitienė, Gražina Liautaud, pirm. Jurgis Riškus, Alė Kėželienė ir Ramunė Kubiliūtė; stovi Albinas Kurkulis, dr. Vacys Šaulys, dr. Antanas Razma, kun. Viktoras Rimšelis, Birutė Vindašienė ir Bronius Juodelis.

Vakarinių priemiesčių lietuviai vasario 6 d. Šv. Antano parapijoje, Cicero, Ill., paminėjo Vasario 16-ąją. Trispalvėmis gėlėmis papuoštoje bažnyčioje pamokslą apie Lietuvos pašaukimą tapti Dievo tauta pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas. Giedojo sol. Dana Stankaitytė.

Parapijos salėje, susirinkus beveik 200 žmonių, minėjimą sveikino klebonas, kun. Matthew Brophy, iškėlęs šios lietuviškos parapijos vaidmenį, išsaugant nepriklausomybės viltį; Cicero miesto merė Betty (Laurinaitytė) Loren-Maltese pasidžiaugė savo lietuviška kilme ir padėkojo už progą dalyvauti minėjime su trimis miesto pareigūnais.

Pagrindinis prelegentas šiame Cicero apylinkės Lietuvių Bendruomenės surengtame minėjime Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza, iškėlęs svarbą matyti ne tik atsikuriančios Lietuvos trūkumus, bet ir gerasias savybes bei pasiekimus. Aktorė Apolonija Steponavičienė poezijos ir liaudies dainomis atkūrė Lietuvos laisvės ryžto ir kovos dvasią.

TRAGIŠKA KOMEDIJA

Netoli lietuviškų telkinių Čikagoje (5620 S. Harlem) esantis dramos teatras Forum stato amerikiečio autoriaus, J. Sherman komediją „Be au Jest". Režisierius – katalikų De Paul universiteto prof. D. Zacek. Vaizduojama žydų šeima, kurioje duktė, nusprendusi tekėti už ne žydo, visaip stengiasi tą faktą paslėpti. Susidaro gausų komiškų situacijų, amerikiečių publikai sudarančių daug kikenimo. Vaidinimas švarus, gabiai atliekamas profesionalų.

x Marija Noreikienė yra Lietuvos Dukterų draugijos vicepirmininkė, ne pirmininkė, kaip paskelbė G. Ragalevičienė-Klevečkaitė savo padėkoje, „Draugas", vasario 2 d.

(sk)

x Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apyl. valdyba leidžia naują Kalifornijos ir vakarinių valstijų almanachą. Anksčiau, almanachas buvo leidžiamas „Lietuvių Dienų", bet paskutinis išėjo prieš 12 m. Žmonėms pageidaujant, šį darbą apsiėmė Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apyl. valdyba, kaip svarbų patarnavimą savo nariams. Mes kviečiam visus, norinčius pateikti į šį praktišką leidinį, kuo greičiau kreiptis į **Juozą Pupių:** vakarais ir savaitgaliais **213--255-3654, Fax 213-782-2515,** darbo laiku **213-782-2510.** Kviečiame visus profesionalus, verslininkus, kelionių biurus, apdraudos atstovus, restoranus, kepyklas, krautuves ir ypač organizacijas skelbtis mūsų almanache. **Liuda Avižonienė, LB LA apyl. pirmininkė.**

(sk)

AMERIKOS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ ILLINOIS LYGOS VEIKLA 1987-1993 METAIS

Praeityje Lygos veikla daugiausia buvo nukreipta į Lietuvos laisvinimo darbą. Mūsų tikslas visokiais būdais prašyti prezidento, senatorių bei Kongreso atstovų, kad išgirstų pavergtos mūsų Tautos šauksmą ir jai padėtų, pravedant naujus įstatymus.

1990-tų metų Ilinojaus Respublikonų partijos suvažiavime Rockforde mūsų Lyga turėjo savo parodėlę, kuri buvo išpuošta tautiniais rankdarbiais. Turėjom lankstinukus su informacija, kuri paaiškino mūsų Tautos kovą dėl nepriklausomybės. Daug politikierių aplankė mūsų parodėlę, kur jie buvo arčiau supažindinti su tuometine padėtimi Lietuvoje ir pavaišinti lietuviškais skanumynais. Lietuvių parodėlė amerikiečiams padarė labai gerą įspūdį ir mes laimėjom pirmą vietą. Prie to daug prisidėjo Rockfordo lietuvaitės. Suvažiavimo metu Ilinojaus Respublikonų partija pravedė rezoliuciją dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Jai vadovavo Kongreso atst. Lynn Martin ir sen. Judy Baar Topinka. Vėliau, tais pačiais metais, dalyvavo Amerikos Lietuvių Respublikonų federacijos suvažiavime Čikagoje. 1991 metais, dalyvavom Cook apskrities Respublikonų partijos suvažiavime. Ten mūsų Lyga vėl turėjo savo parodėlę, išpuoštą meniškais Lietuvos vaizdais ir žemėlapiu. Dalinom lankstinukus su informacija apie politinę Lietuvos būklę. Ta proga buvom išleidę įdomias sagas, kuriomis visi galėjo pasipuošti. Čia vėl mes turėjom didelį pasisekimą amerikiečių ir kitataučių tarpe.

Buvom suruošę porą politinių popiečių Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Čia supažindinom mūsų visuomenę su Respublikonų partijos kandidatais. Dalyvavo Sec. Veteranų reikalams Ed Derwinski, Kongreso atstovai – Lynn Martin, Harri Fawell, sen. Judy Baar Topinka, komisionierius Pat Trowshestokas, Thomas McCracken ir kiti.

Aktyviai dalyvavom prezidento George Bush ir kitų partijos narių rinkimuose.

Lietuvos laisvinimo tikslais mes asmeniškai buvom susitikę su Kongreso atstovais Henry Hyde, Harris Fawell, Lynn Martin, sen. Judy Baar Topinka. Telegramos ir laiškai buvo siunčiami prezidentui Ronald Reagan, prez. George Bush, viceprezidentui Dan Quile ir visiems įtakingiems senatoriams bei Kongreso atstovams.

Suruošėm keturias žymenų popietes, kur buvo pagerbti nusipelnę lietuviai-visuomenininkai. Jų tarpe ir sen. Judy Baar Topinka. Buvo suruoštos penkios gegužinės, kuriose dalyvavo daug vietinių politikų.

Dalyvavom senatorių ir Kongreso narių pagerbimuose. Teko susitikti su prezidentais Ronald Reagan, George Bush ir gub. Jim Edgar. Dalyvavom, tik atgavusios nepriklausomybę, už Lietuvos laisvę kovotojo, Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio sutikime. Mūsų ambasadoriaus Stasio Lozoraičio ir konsulo Vaclovo Kleizos pagerbimuose bei lėšų telkime.

Tai tokie darbai buvo atlikti mūsų Lygos per praėjusius septynerius metus. Dabar mūsų darbo tikslas turės truputį pasikeisti. Gal reikės sustiprinti ryšius su vietine politika. Privalom aktyviai dalyvauti ir mūsų valstijos senatorių ir kongresmanų rinkimuose. Negalim pamiršti ir Tėvynės reikalų. Mūsų tauta yra nepriklausoma, bet dar nėra visai laisva. Turim budėti! Tai, atrodo, darbo užteks visiems ir turėsim jį atlikti.

Už darbštumą mūsų Lyga buvo apdovanota: 1987 metais Amerikos Lietuvių Respublikonų federacijos, 1989 ir 1991 metais Ilinojaus Respublikonų tautinių grupių tarybos žymenimis.

Vytautas Jasinevičius

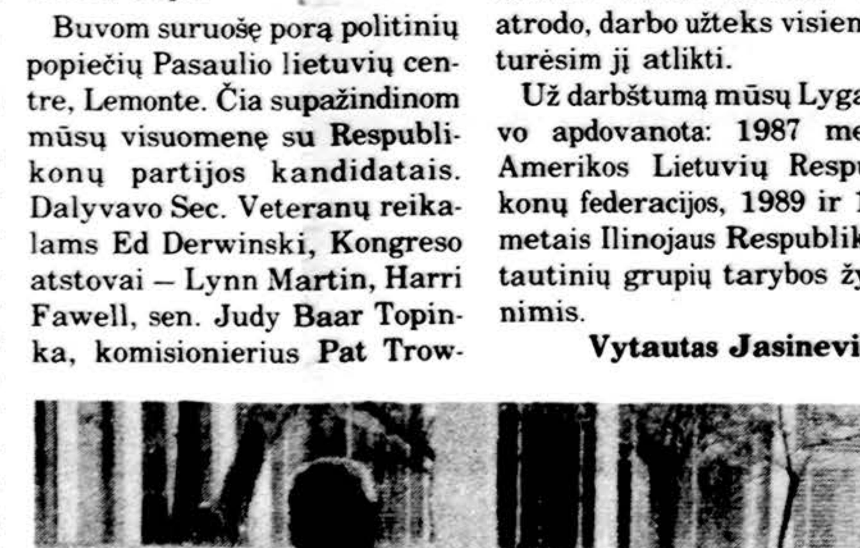

V. Jasinevičius daro pranešimą Amerikos Lietuvių Respublikonų Illinois lygos susirinkime š.m. sausio 23 d. Sėdi — Leonas Maskaliūnas.

IŠ ARTI IR TOLI

Dr. Vladas Miklius, ilgalaikis Havajų Valstybinio universiteto ekonominių mokslų profesorius ir buvęs katedros vedėjas, išeina į pensiją, bet, kaip Fullbright stipendijų pasikeitimo profesorius, vasario 12 d. išvyksta į Lietuvą, kur Vilniaus universitete dėstys ekonomijos fakultete. Prof. Mikliaus motina, Elena, sulaukusi jau 94 metų, prenumeruoja ir skaito „Draugą", nors dienraštis į Havajus ateina gerokai pavėlavęs.

Dr. Marijos Gimbutienės mirtį plačiai aprašė „The New York Times" dienraštis sausio 4 d. laidoje. Paminimi jos moksliniai pasiekimai, išleistos knygos ir milžiniškas įnašas į Europos proistorės tyrinėjimus. Dr. Gimbutienė mirė š.m. vasario 2 d. U.C.L.A. universiteto medicinos klinikoje, Los Angeles, CA, sulaukusi 73 m. amžiaus.

VASARIO 16 MINĖJIMAS, GARY, IN

Amerikos Lietuvių tarybos Lake apskr. skyrius rengia Lietuvos Nepriklausomybės 76 m. atkūrimo minėjimą vasario 20 d., sekmadienį. Minėjimas vyks šia tvarka: 11 val. r. pamaldos Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje (1390 W. 15 Ave, Gary), po pamaldų – vėliavų pakėlimas mokyklos aikštėje ir oficialioji minėjimo dalis Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys Darius Udrys. Meninę programą atliks sol.. Linda Burbienė. Po programos pietūs, kuriems bilietus galima įsigyti pas B. Tampauskienę, W. Ruzgą ir kitus valdybos narius. Visus apylinkės lietuvius nuoširdžiai kviečia dalyvauti šioje brangioje šventėje.

JAUNIMO CENTRO MOTERŲ KLUBAS

Nepaisant šaltos žiemos ir nepastovaus Čikagos oro, Jaunimo centro Moterų klubo narės nugali šiuos sunkumus ir šaltoj kavinėj planuoja ateities darbus.

Taigi ir vasario 2 d. subėgom apsvarstyti, ką toliau reikės veikti. Pirmininkavo S. Endrijonienė, sekretoriavo N. Kaveckienė. Pasirodo, darbų užteks iki pavasario, o, tikriausiai, ir iki liepos mėn. karščių.

Vasario 11 d. vakare, penktadienį, ruošiama vakaronė, kurios metu bus parodyda vaizdajuostė „Popiežius Lietuvoje". Ją paruošė ir rodys Stasys Žilevičius, nuolatinis Moterų klubo talkininkas. Jaunimo centro valdyba ruošia tradicinį Nepriklausomybės šventės minėjimą, paprastai tą pačią dieną, kai pasitaiko vasario 16 d. Ruošiant užkandžius, talkina Moterų klubas. Kadangi šiemet vasario 16 pasitaiko Pelenų dieną, tai bus pasnikiški užkandžiai.

Kun. A. Saulaitis, neseniai grįžęs iš Lietuvos, pasidalins savo įspūdžiais vasario 25 d. Priešvelykiniai pusryčiai bus kovo 27 d., po 10 val. Mišių. Tai vis numatyti darbai ir jau nustatytos datos, tačiau kiekvieną kartą, ką nors suplanavus, atsiranda ir kas nenumatyta, neplanuota, o Moterų klubas tuoj atskuba į talką. Nebuvo svarstyti tolimesnės ateities darbai, tačiau po skautų ruošiamos Kaziuko mugės, teks vėl rinktis ir aptarti blynų pusryčius, talką „Laiškai lietuviams" vakarienei, poezijos dienas, galbūt ir kokį koncertą...

Pasiskirstėm budėjimu krautuvėlėje, kuri būna atidaryta kiekvieną sekmadienį, nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. (išskyrus Kalėdų pirmą dieną, Naujų metų dieną, Velykų sekmadienį ir Kaziuko mugę).

Narės ir nenarės prašomos įsidėmėti nurodytas datas, ir dalyvauti tuose renginiuose, tuo būdu paremiant Jaunimo centrą, nes visas renginių pelnas eina Jaunimo centro gerinimui.

Al. Likanderienė

Tradicinė Užgavėnių blynų vakarienė vasario 15 d., antradienį, nuo 5 val. p.p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame skaniai pasivaišinti Užgavėnių valgiais.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Ateinančią vasarą Washington/Seattle universitete ruošiami intensyvūs kursai, norintiems mokytis lietuvių kalbos. Tai 15-kos kreditų seminaras – LITH 150 – kuris tęsis devynias savaites, po 4 val. kasdien, nuo birželio 20 iki rugpjūčio 19 d.

Tai pirmas toks atvejis, vadinamas „Baltic Studies Summer Institute" (BALSSI), bet ateityje numatomi du kiti seminarai: Baltijos tautų istorija (HSTEH 454) ir Pabaltijo liaudies kūryba (SCAN 230).

Daugiau informacijų apie šią programą ir finansinės paramos galimybes studentams gali suteikti prof. Thomas DuBois, Dept. of Scandinavian Languages and Literature, DL-20, University of Washington, Seattle, WA 98195; tel. 206-543-0645.

EMILIJA TUTLIENĖ LAIMĖJO AUKŠTĄ LIAUDIES MENO PREMIJĄ

Š.m. vasario 1 d. Washington State Arts Commission paskelbė, kad komisijai labai įvertinus Emilijos Tutlienės lietuviškus audinius bei jos įnašą liaudies meno puoselėjimui, audėjai skiriama 1994 m. Washington valstijos gubernatoriaus etninio meno premija (Governor's Heritage Award). Netikėtų, bet malonių sąlygų sutapimu, pažymėjimas bus įteiktas vasario 16 d., per E. Tutlienei ruošiamą pagerbimą Washington State Arts Commission, valstijos sostinėje, Olimpia.

Emilija Tutlienė su savo papuošta lėle.

Emilijos Tutlienės kandidatūrą šiam pažymėjimui pasiūlė Kathie Moritis, kuri vadovauja vietinės lietuvių bendruomenės komitetui pagerbti E. Tutlienę. Komitetas dabar žada suruošti audėjos darbų parodą University of Washington ryšium su Baltų Studijų vasaros kursais šiais metais. E. Tutlienės darbai ir anksčiau buvo rodomi Seattle visuomenei per įvairias pabaltiečių parodas: Nordic Heritage muziejuje 1984 ir 1990 metais; per vas. 16 d. minėjimą 1986 m.; per Amerikos Šiaurės Vakarų tautinio gyvenimo festivalį 1993 m.

Audėja gyvena su dukros Dalios Mrowiec šeima, netoli Arlington miestelio, maždaug 40 mylių į šiaurę nuo Seattle. Jai vasario mėn. sueina 83 metai. Širdingai sveikiname Emiliją Tutlienę, sulaukus garbingo amžiaus ir laimėjus reikšmingą Amerikos meno visuomenės pripažinimą.

Z. P.